MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Lietinga, vėsu, temperatūra iki 65°.
Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:20.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Birželio-June 3 d., 1954 m. | Price 5c | No. 130

IKES FAKTAI APIE KOVA SU KOMUNISTAIS

KOMUNIZMO DIRVA IR TRĄŠOS

Neturtingieji nebūtinai patys fanatiškieji

STOCKHOLMAS. — Ekonominiai faktoriai ir politinės agitacijos poveikiai yra pervertinami, kalbant apie komunizmo augimą, sako savo dizertacijoj Dr. Sven Rydenfelt, kuris ją apgynė pereitą mėnesį Lundo universitete Švedijoj.

"Syd-Svenska Dagblad" paskelbė iš jo mokslinio darbo daug įdomių reiškinių, susijusių su komunizmu. Nemaža išvadų galioja ne tik Švedijoj, bet ir kituose kraštuose, daugiau ar mažiau sergančių šia piktlige.

Dr. Rydenfelt iškelia praeities santykių, "socialinio izoliacijos jausmo" (mažumų grupių), religijos ir kitus ligi šiol mažai pabotus veiksnius; iš kitos pusės — sumažino uždarbių svarbą komunistų įsigalėjime darbininkijoj.

Komunistai, laimi Švedijoj 5-6% balsų, politinės problemos nesudaro. Bet socialogai nori išsiaiškinti, iš kokių gyventojų sluoksnių ir dėl kurių sąlygų atsiranda ir tie 5-6%.

Daugiau nepatenkinti, daugiau išdirbą

Dr. Rydenfelt sumini kasyklų, laivų ir namų statybos darbininkus, kaip pačias palankiausias komunistams grupes. Šios grupės tačiau uždirba daugiau ir gyvena geriau negu pav. žemės ūkio ir tekstilės darbininkai, kurių tarpe komunistai turi mažesnį pasisekimą. Iš pirmųjų grupių mūrininkai yra geriausiai atlyginami už visus kitus, bet jų unija Stockholme esanti pati stipriausioji komunistų tvirtovė.

Religiniai radikalai

Senesniais laikais, prieš socialdemokratų valdymo gadynę, valdžia laikydavo pačiais pavojingiausiais sąjūdžiais socialistų ir baptistų, sako minėtas mokslininkas. Kai socialistai atsisakė revoliucijos ir perėjo į nuosaikų, visokeriopos demokratijos kursą, komunistai turėjo nuo jų atskilti. Pasidarius ir baptistams nebe tokiems revoliucionieriškiems, nuo jų atsimetė radikalusis sparnas, įsikūrė "sekminių draugų" sekta, kurią autorius vadina šiųdieniais "dvasios bolševikais".

Mažumų menkavertiškumo komplektas

Dr. Rydenfelt pastebi, kad pati komunistiškiausia, Norrbottten, sritis Šiaurinėj Švedijoj yra daugiausia apgyventa suomių. Tie patys suomiai, kurie namie pasiruošę aukoti gyvybę, ginantis nuo komunistų, turi visiškai kitokius jausmus Švedijai, kur jie gyvena izoliuoti ir ne taip sūtapę su tautos kamienu — dauguma.

Autorius išveda, kad mažumos, svetimšaliai vaidina panašų vaidmenį ir kitų kraštų istorijoj savo politiniu radikalizmu, nepasitenkinimu santvarka ir noru ją sugriauti. Gyventojai, kurie neturi suleidę giliau šaknų į šalį, kurioj jie gyvena, sudaro skirtingą psichologinę padėtį. Čia jau turima reikalo su menkavertiškumo pojūčiu, kuri tokie žmonės nori pakeisti svajonėmis apie politinius perversmus ir revoliucijas. O kas daugiau tas svajones stiprina, jei ne Sovietų Sąjunga, sako Dr. Rydenfelt.

JAV tankai Hondurui

Ginklai gabenami laivais

TEGUCIGALPA, Honduras.— Karo ministeris gen. Pineda pranešė, kad pakeliui iš JAV yra laivas su ginklų kroviniu, įskaitant ir tankus.

Pereitą savaitę Jungtinės Valstybės pasiuntė paskubomis lengvųjų ginklų, kad Honduras galėtų atsispirti prieš Gvatemalą, jei ji užsimanytų užpulti šį savo kaimyną.

Honduras tuoj sumobilizavo keletą naujų batalijonų; bet be JAV pagalbos nebūtų turėjęs kuo juos apginkluoti. Iš jau gautų ginklų Honduras galės pilnai apginkluoti vieną batalijoną. Laukiama ir daugiau ginklų siuntų iš Jungtinių Valstybių. Hondure yra JAV karinė misija, vadovaujama pulk. Shattuck. Jis sako, kad hondurietiams apmokyti reikės pašaukti iš Amerikos daugiau specialistų.

Sprogimas laive

ŽUVO DU DARBININKAI

PORTHSMOUTH, N. H. — Povandeniniame laive "Sirago" įvyko sprogimas, laivui esant dokuose ir darbininkams jį remontuojant.

Sprogimo metu žuvo du civiliai darbininkai; vienas jūrininkas, buvęs tuo metu sargyboj, nudegė nuo liepsnų. Sprogimas įvyko didžiame balasto tanke, kuri anuodu žuvusieji darbininkai klojo plastinę medžiagą, sako laivo komendantas kapt. Robert Cronin.

Buvęs Kubos prez. Prio pirko JAV ginklus perversmui

NEW YORKAS. — Federalinis teismas pripažino buvusį Kubos prezidentą Carlos Prio kaltą nelegalių ginklų supirkinėjimu ir gabenimu į Kubą.

Kartu su Prio apkaltintas jo buvęs vidaus reikalų ministeris Messina ir 15 kitų asmenų, Prio šalininkų.

Prez. Prio buvo nuverstas užpereitais metais gen. Batistos ir pabėgo į Jungtines Valstybes.

Sprogimas ginklų sandėlyje Saigone

Spėja, tai komunistų sabotažninkų darbas

SAIGONAS, Indokinija. — Trečiadienį sprogo didelis prancūzų ginklų sandėlis, kur buvo sudėta šaudmenų už milijonus dolerių.

Šaudmenims sproginėjant vis toliau, sunku prieiti gaisrininkams ir užgesinti ugnį. Per sprogimus žuvo vienas žmogus. Prisibijoma, kad nuo tolimesnių sprogimų nenukentėtų aplinkiniai pastatai. Prancūzai mano, kad sandėlį bus susprogdinę vietiniai komunistai, einą išvien su Vietmintho sukilėliais.

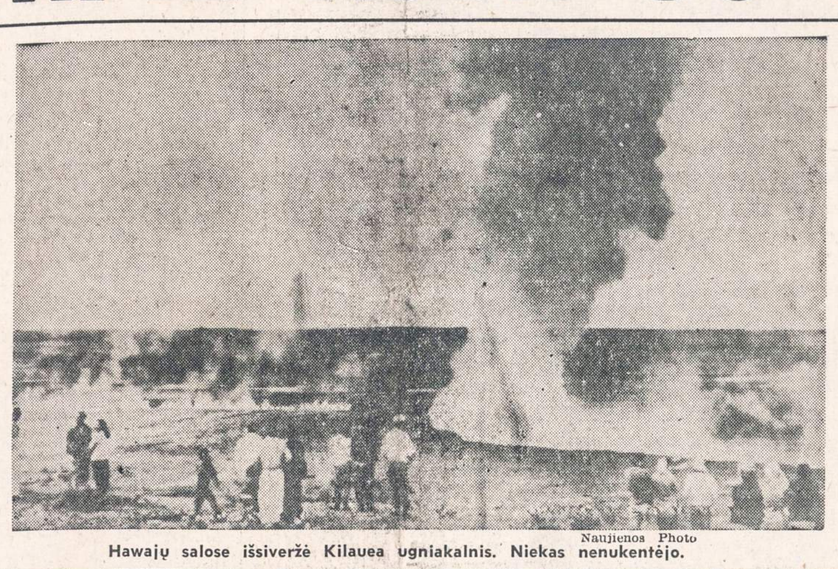

Naujienos Photo

Hawajų salose išsiveržė Kilauea ugniakalnis. Niekas nenukentėjo.

DR. R. OPPENHEIMERIO NEGALIMA PRILEISTI PRIE ATOMŲ PASLAPČIŲ

Taip nusprendė AEC speciali komisija

WASHINGTONAS, D. C. — Atominės Energijos Komisijos specialiai sudaryta saugumo komisija 2 balsais prieš 1 nutarė, kad Dr. Robertui Oppenheimeriui, atominės bombos statytojui, turi būti užkirstas kelias į valstybės atomines paslaptis.

Dr. Oppenheimer buvo suspenduotas prezidento Eisenhowerio įsakymu iš Atominės Energijos Komisijos, kur jis pastaraisiais metais buvo moksliniu patarėju. Jis buvo suspenduotas, remiantis FBI direktoriaus Edgar Hoover iškeltais kaltinimais. AEC komisija paskyrė iš trijų narių komisiją ištirti FBI kaltinimus. Komisiją sudarė: Dr. Ward Ewans, Loyolos universiteto chemijos profesorius, Gordon Gray, N. Carolinos universiteto prezidentas, buvęs armijos sekretorius, ir Thomas Morgan, buvęs optikos kompanijos Sperry prezidentas.

Nepatikimas, bet lojalus!

Už suspendavimo, kaip nepatikimo patvirtinimą, balsavo Gordon Gray ir Thomas Morgan. Dr. Evans buvo priešingos nuomonės. Bet visi trys komisijos nariai pripažino, kad Dr. Oppenheimer yra lojalus Jungtinėms Valstybėms.

Mokslininkų tarpe reiškiamas nepasitenkinimas tokiu komisijos sprendimu. Viena Chicagos mokslininkų grupė stebisi, kaip komisijos dauguma galėjo prieiti tos nuomonės, kad Dr. Oppenheimer yra nepatikimas, neprileistinas prie atominių paslapčių ir kartu lojalus pilietis, kitaip sakant, ir "paukštis ir žuvis".

Galutinį žodį tars AEC

Šios komisijos nutarimas yra tik rekomendacija Atominės Energijos Komisijai. Remiantis komisijos daugumas nuomone, AEC turės padaryti savo išvadas. Atrodo, kad rekomendacija, neprileisti Oppenheimerio prie atominių paslapčių, bus priimta, nežiūrint didelio nepasitenkinimo, ir net pasipiktinimo, mokslininkų tarpe. Mokslininkai vadina Dr. R. Oppenheimer pačiu didžiausiu protu jų tarpe, atominės bombos "tėvu", kuriam visa Amerika turinti būti dėkinga už jos galybės sustiprinimą.

— Tautinės Kinijos agentūra praneša, kad žemyne, Sinkiango ir Šechvano provincijose 10,000 partizanų kovoja prieš komunistus.

Vėliausios Žinios

— ILO, tarptautinės darbo organizacijos 37-tos konferencijos, vykstančios Genevoj, pirmininku išrinktas Paul Ramadier, buvęs prancūzų ministeris pirmininkas — socialistas.

— Atvykus į Graikiją Jugoslavijos prezidentas Tito pasitiko karalius Povilas. Važiuojant miesto gatvėmis žmonės kėlė ovacijas. Italijoj prisibijoma, kad graikų-jugoslavų planuojama glaudi karinė sąjunga gali būti nukreipta ir prieš Italiją.

— JAV atšaukė iš Indokinijos 200 savo aviacijos mechanikų, gelbėjusių prancūzams taisyti karo lėktuvus. Dabar Indokinijoj liks civiliai amerikiečiai lėktuvų pilotais ir mechanikais.

— Senato komitete J. McCarthy pranešė, kad jis turįs "aliarmuojančių žinių" apie komunistų agentų įsiskverbimą į kontrašpionažo įstaigą (CIA), o taip pat į atominių bei vandenilio bombų įmones.

— Etiopijos imperatoriui Selassie New Yorko miestas ir Jungtinių Tautų sekretoriatas surengė iškilmingą priėmimą. Selassie savo kalbose ragino laisvąsias tautas kovoti išvien prieš komunistų agresiją.

— Artimiausiomis dienomis į Maskvą išvyksta Vakarų Vokietijos pramonininkų organizacijos delegacija — pirma tokia nuo pat karo pabaigos.

— Prez. Eisenhoweris pasakė spaudos korespondentams, kad jis dar neapsiprendęs dėl karinės intervencijos Indokinijoj ir nežinąs, ar šį klausimą kelsiąs Kongrese jo sutikimui gauti.

MIRĖ ANNE McCORMICK, N. Y. T. REDAKTORĖ

NEW YORKAS. — Mrs. Anne O'Hare McCormick, New York Times dienraščio vedamųjų straipsnių redakcijos narė, mirė 72 metų amžiaus.

Ji gimė Anglijoj, bet jos tėvai buvo amerikiečiai. N.Y.T. ji pradėjo dirbti nuo 1922 metų. Nuo 1936 metų ji įėjo į vedamųjų straipsnių redakciją ir be kitų vedamųjų straipsnių rašydavo kasdien savo skiltį "Abroad".

Nutrūko derybos su sovietais dėl atomų energijos

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Eisenhoweris pripažino, kad iš užmegstų derybų su Sovietų S-ga dėl atominės energijos nieko gero neišėjo.

Prez. Eisenhoweris savo kalboj Jungtinėse Tautose pasiūlė Sovietų Sąjungai, su kuria yra vos ne karo stovy, susitarti dėl atominės energijos išnaudojimo "taikiems tikslams" ir dėl tarptautinio organo sudarymo atominės energijos šaltiniams kontroliuoti.

Sovietai propagandiniais sumetimais sutiko derėtis, iš anksto nusistatę nenusileisti nė per plauką nuo savo senojo reikalavimo, kad visų pirma reikia sunaikinti ir uždrausti atominės bombas.

Misionierius gavo akmeniu į galvą

KATALIKAI NESILIAUJA PULDINĖJĘ KITATIKIUS

BOGOTA, Kolumbija — Evangelikų konfederacija praneša apie naują katalikų užpuolimą prieš protestantų tikinčiuosius.

Pagal konfederacijos pranešimą, gegužės 16 d. prie Amerikos protestantų misijų maldos namų Buenaventūros mieste pasirodė būrys katalikų, vedinų dviejų Don Camillo tipo kunigų. Jų priešaky žygiavo ir dvi vienuolės.

Piktai šūkaudama, minia įsiveržė į protestantų maldos namus. Vienas iš stipresnių įsibrovėlių sutriuškino suolą ir padalino medžio gabalus bendratikiams. Kiti iš minios jau buvo iš anksto apsiginklavę basliais ir akmenimis, kurie pradėjo lėkti į kitatikius. Oscar Jacobson, amerikiečių misionierius iš St. Paul, gavo akmeniu į kaktą. Buvo ir daugiau sužeistų. Sužeistasis misionierius veltui maldavo anuos du katalikų kunigus, kad jiedu nuramintų minią ir pasitrauktų iš maldos namų. Minia terorizavo protestantus daugiau kaip valandą. Paskui atėjo kareiviai. Jie pabandė atstatyti tvarką, bet minia, vadovaujant aniem dviem kunigam ir dviem vienuolėm, triukšmavo toliau ir triuškino bažnyčios įrengimus, plėšė iškabas.

Kitą dieną telefonu paskambino pats miesto meras ir pareikalavo Jasobsoną, kad jis uždarytų savo maldyklą. Šis paprašė prisiųsti įsakymą raštu, bet mėras tokio įsakymo nedavė.

VYRIAUSYBĖ DIENĄ NAKTĮ DABOJA KĄ VEIKIA ĮTARIAMIEJI GAIVALAI

FBI budi 24 valandas per parą, sako prezidentas

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris trečiadienio spaudos konferencijoj užtikrino, kad vyriausybės saugumo organai daro viską, kas reikalinga apsisaugoti nuo įtariamų elementų įstaigose ir visuomenėj.

Kova su priešvalstybiniais gaivalais vyksta laikantis įstatymų ir nekeliant sensacijų. Pagrindinės saugumo agentūros yra Teisingumo departamentas ir Federalinis Investigacijų Biuras (FBI), priminė prezidentas ir pa skaitė šiuos duomenis, ką tik surinktus Teisingumo departamente:

1. — 16 mėnesių laikotarpy areštuoti 7 Connecticuto valstybės komunistų vadai.

2. — Nuteista 41 komunistas, užėmęs vadovaujamas vietas partijoj.

3. — Iškeltos bylos dar 20-čiai komunistų vadų, tarp jų jau teisiami Philadelphijoj 9, ir Clevelande 11.

4. — Įtraukta į Teisingumo departamentą priešvalstybinių organizacijų sąrašą dar 62 draugijos. Dabar sąraše tokių organizacijų yra 255.

5. — Surinkta medžiagos nuteisti vieną asmenį už išdavimą, du už špionažą.: Kiti 8 nuteisti už klaidingas žinias vyriausybei. Trys nuteisti už melavimą po priesaika.

6. — Deportuoti 84 šalies saugumui pavojingi užsieniečiai.

7. — Duotas įsakymas deportuoti dar 268 asmenis, remiantis jų priešvalstybine veikla arba ryšiais su ja.

8. — Užvestos denatūralizacijos bylos 24 asmenims, kaltinamiems priešvalstybine veikla.

9. — Sulaikyti uostuose atkeliavę 127 saugumui pavojingi svetimšaliai.

Prezidentas priminė, kad priešvalstybinė veikla ir nepatikimi asmenys sekami dieną naktį, per ištisus metus. Šis saugumo darbas atliekamas atitinkamų federalinių agentūrų, prisilaikant šalies įstatymų. Kova su komunistais vyriausybė veda tylomis. Geriausia tai žiną patys komunistai.

Prancūzai įteikė naują pasiūlymą karo paliauboms

JAV priešinasi padalinimui

GENEVA. — Prancūzijos delegacija įteikė slaptame konferencijos posėdy naują planą, kaip prieiti Indokinijoj prie paliaubų ir kaip jas prižiūrėti susitarimo atveju.

Galimybės susitarti politiniais klausimais nei kiek nepadidėjo. Tačiau optimizmui pakelti prancūzų ir Vietmintho komunistų karininkai jau svarsto sritis, į kurias turėtų atsitraukti kariaujančios armijos, jei diplomatai susitartų dėl paliaubų.

Kariškių komisija susitarė dėl šiokių tokių lengvatų belaisviams ir žmoniškesnio elgesio su jais.

Komunistų delegacijos tačiau siekia kaip siekusi užsitikrinti sau dalį Vietnamo. JAV delegacija įspėjo, kad ji nesutiks su Vietnamo padalinimu, nežiūrint, kad prancūzai ir nusileistų.

Leėktuvai puola komunistus

HANOI, Indokinija. — Prancūzai sukoncentravo bombonešius ir naikintojus prieš komunistų telkinius apie 10 mylių nuo Hanoi ir sudavė jiems stiprokus smūgius. Lėktuvai sunaikino vieną komunistų bazę 12 mylių nuo Hanoi, iš kur jie taikėsi atkirsti tiekimų kelią iš Haiphongo uosto į Hanoi.

Nauja špionažo byla Norvegijoj

OSLO. — Norvegijos teismas pradėjo svarstyti naują sovietų šnipų bylą. Teisiamieji yra Asbjorn Sunde, 45 metų, pogrindžio kovotojas iš nacių okupacijos laikų, ir Erling Nordby, 39 m., kariuomenės puskarininkis.

Toj pačioj byloj suimta dar 11 asmenų, kurie bus teisiami vėliau. Vienas iš jų yra Eiliv Granum, jūrininkas iš "Stavangerfjord" keleivinio laivo, palaikančio susisiekimą su New Yorku. Jis gabendavęs sovietų šnipų Amerikoj žinias į Norvegiją ir perduodavęs Kremliaus agentams.

Valstybės gynėjas savo kaltinamajame rašte sako, kad šiems šnipams buvo pavesta šnipinėti, kiek ir kokių ginklų Norvegija gauna iš JAV pagal NATO gynybos planus; kokiose vietose yra sudėti ginklai ir pastatyti įtvirtinimai; kur yra aviacijos ir laivyno bazės, kokie norvegų ir olandų mokslininkai dirba, ką yra susekę Kjeller atominėj laboratorijoj, kaip saugojami kariniai įrengimai.

Šnipai be to turėdavo sekti atsakingų pareigūnų privatų gyvenimą ir, radus ką nors netinkamo jų elgesy, nurodyti sovietų agentams, kad šie išnaudotų moralines silpnybes šantažui ir priverstų juos bendradarbiauti.

Praplečia senąją pensijų programą

Atstovų rūmai patvirtino prezidento pasiūlymą

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmai priėmė prezidento Eisenhowerio pasiūlytą naują socialinio saugumo (senatvės pensijų) programą, pagal kurią į draudimą bus įtraukta dar 10 milijonų gyventojų.

Už praplėstą socialinį draudimą pasisakė 355 atstovai ir tik 8 atžagareiviai prieš. Įstatymo projektas perduotas nubalsuoti Senatui, kur taip pat respublikonai lenktyniauja su demokratais socialinėj įstatymleidyboj, kadangi šie metai yra juk rinkiminiai metai.

Naująjį įstatymą priėmus, senatvės pensijos bus užtikrinamos ir ūkininkams, verslininkams kitoms laisvųjų profesijų darbuotojams, išskyrus gydytojus ir dar vieną kitą kategoriją. Apdraustųjų skaičius nuo 48 milijonų pakils iki 58 milijonų.

BIRŽELIO JAUNAVEDĖMS DOVANOMS

VEIDRODŽIAI

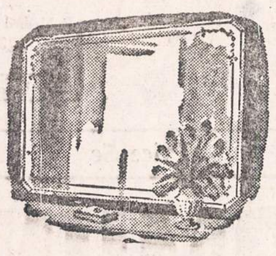

DOVANOS PAGRAŽINTI NAUJUS NAMUS

Matykit Mūsų Didelį Veidrodžių Pasirinkimą Mūsų Parodos Kambary.

PAKABINIMAS VELTUI

NORMAL GLASS CO.

7530 So. Halsted Street HUdson 3-4000

Roosevelt Furniture

Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

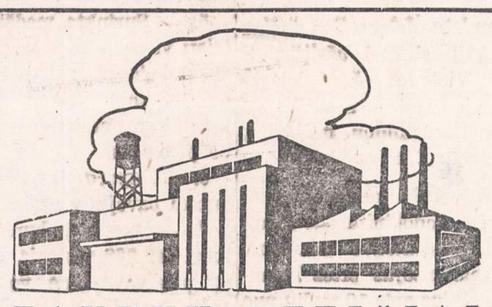

TAUPYK ATEIČIAI

Kiekvieno ateities laimė priklauso nuo to, kiek jis sutaupė, kada galėjo taupyti. Ką beplanuosi ateičiai atsakymas vis tas pats.

Taupydami Universal Savings and Loan bendrovėje, gausite gerą dividendą, užtikrintą saugumą ir mandagų patarnavimą, nes indėliai yra apdrausti iki $10,000 kiekvienam asmeniui, o vedusių porai kombinuoti iki $30,000.

Nemokamas sustojimas automobilistams.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais ir valstybės šventėmis uždaryta. Šešt. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

BEVERLY HILLS, CALIF.

Nuotraukoje matosi (iš kairės į dešinę): p. Swyt, ponia Swyt ir aktorius Pat O'Brien

Prieš kiek laiko viename Beverly Hills viešbuty įvyko nepaprastas banketas, kuriame buvo pagerbtas išgarsėjęs aktorius Pat O'Brien. Banketas buvo surengtas Tautinės konferencijos naudai. Tai konferencijai priklauso krikščionys ir žydai, kurių išgarsėję veikėjai dalyvavo bankete ir pagerbė Pat O'Brien už jo didelius nuopelnus, susijusius su šio krašto jaunimo globojimu. Bankete aktoriui O'Brien buvo įteiktas bronzinis medalius.

Tautinės konferencijos tikslas yra skiepyti jaunimui tolerantiškumą ir žmoniškumą, auklėti jaunimą tokioje dvasioje, kad jis sugebėtų palaikyti gražius santykius su kitokio tikėjimo ir kitokios rasės žmonėmis. Vadinasi, būtų laisvas nuo rasinės ir religinės nepakantos.

Banketo metu aktorius O'Brien pasakė labai įspūdingą kalbą. Be jo, buvo ir daugiau žymių kalbėtojų.

Kiek banketas buvo sėkmingas, galima spręsti jau iš to, jog pelno, kiek žinoma, liko per $10,000. Tie pinigai suteiks džiaugsmo nemažam skaičiui jaunuolių, kurie vasaros metu bus išsiųsti į specialias vasarojimo stovyklas, kur jie turės progos ne tik smagiai laiką praleisti, bet taip pat išmoks gerbti kitokio tikėjimo ir rasės bendrus.

Beje, tame garbingame bankete dalyvavo ir ponai Swyt, kurie turėjo progos su aktoriu O'Brien susitikti, pasikalbėti ir kartu nusifotografuoti.

Šia proga tenka prisiminti, jog ponai Swyt yra plačiai žinomi Los Angeles lietuvių kolonijai kaipo veikėjai. Veikia jie ne tik tarp lietuvių, bet ir tarp kitataučių. Tiek darbu, tiek aukomis jie remia organizacijas, kurios rūpinasi žmonių gerove.

Malonu pažymėti, kad ponia Swyt savo laiku gyveno Chicagoje. Jos dukrelė yra pasižymėjusi pianistė. —Ona Dovgin

Burnside

SLA 63 kuopa

SLA 63 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 4 d., 7:30 v. v., Tuley Parko svetainėje, 90th St. ir St. Lawrence Ave.

Nariai maloniai prašomi atsilankyti, nes bus aptariama gegužinė, kuri rengiama birželio 6 d. Ryan Wood miške, prie 87th St. ir So. Western Ave., 25 bloke, arti Western Ave. Rengimo komisija širdingai kviečia kuopos narius ir svečius atsilankyti į minėtąjį pikniką, kur galėsime smagiai laiką praleisti gryname ore. A. L.

Pirmoji auka gimnazijos TV

HOLLYWOOD, Calif. — Los Angeles lietuviškosios radijo valandėlės dviejų metų sukakties proga pas tos valandėlės steigėją ir išlaikytoją Br. Gedminą Hollywoode praėjusį sekmadienį susirinkę tos valandėlės darbuotojai ir keletas svečių — apžvelgdami valandėlės dvejų metų praeitį ir rūpindamiesi jos ateitimi, ir tokia proga prisiminė Vasario 16-tosios Gimnaziją Vokietijoje. Vl. Bakūnui nupasakojus nesenai "Naujienose" tilpusią žinutę apie gimnazijoje jau turimą (mėginimui) TV aparatą, mokinių ir mokytojų didelį troškimą tą aparatą gimnazijai įgyti, bet dar didesnį lėšų, tokiam reikalui, trūkumą — čia pat buvo suaukota tam reikalui štai kiek: Juozas Miliūnas — 5 dolerius, Zofija ir Harry Vaitekai — 5 dolerius, Marija ir Petras Pamataičiai — 2 doleriu, Agutė ir Bronius Dūdai — 2 doleriu, Olga ir Vladas Bakūnai — 2 doleriu, Bronius Gediminas — 2 doleriu ir Bruno Katauskas — 2 dol. Viso sudėta 20 dolerių, tikint, kad tai pakaks, užmokėti vieno mėnesio mokėjimą ir tuo būdu nei vienam mokiniui per tą mėnesį nereikės prisidėti savo "kišenpinigiais" prie aparato išmokėjimo.

Tai bus, bene pati pirmoji, šiam reikalui auka ir ji bus dar charakteringa ir tuo, kad tai yra iš vienos tolimiausių lietuviškųjų kolonijų.

Ten pat Zofija ir Harry Vaitekai lietuviškosios radijo valandėlės išlaikymui aukojo 50 dolerių (jie tam reikalui jau anksčiau yra davę arti 100 dol.) ir Juozas Miliūnas —25 dolerius (jis taip pat radijo valandėlei iki šiol jau yra aukojęs arti 100 dolerių).

Pirmoji gegužinė

Los Angeles lietuvių vyrų ir moterų pašalpinis klubas gegužės 16 dieną atidarė gegužinių sezoną — surengdamas pirmąjį šiemet pavasarinį išvažiavimą į Long Beach miestą. Eselūnų gražiame sode susirinko gana daug svečių, kuriuos rengėjai pavaišino kalakutienos pietumis. Parengimas pavyko gana gerai, klubui bus davęs ir kiek pelno, kuris skiriamas klubo nariams ligos atvejais šelpti. Šis klubas yra viena seniausių Los Angeles lietuviškųjų organizacijų. —V. B.

Wake Up! Sign Up! Look Up!

Join the GROUND OBSERVER CORPS

CALL CIVIL DEFENSE

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000 3%

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 5-1083

B. R. PIETKIEWICZ PRES.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co.

4181183 ARCHER AVE.

Tel. LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PERFORMANCE and ECONOMY!

FAIRBANKS-MORSE

DEEP WELL SUBMERSIBLE PUMP

ECONOMY

Only ONE pipe of SMALLER diameter used inside well casing — does work of two.

Uses smaller motor — saves power.

No jets, rods, shafts to add to cost.

Pushes water up pipe — lowers power demand.

Quality construction — made of corrosion-resistant bronze and stainless steel.

Impeller and motor shafts of lifetime stainless steel.

Easily, inexpensively removed if repairs are ever needed. If water level falls, no need to pull pump. Just add more lengths of pipe.

PERFORMANCE

Delivers up to 720 g.p.h. at a 300-foot setting — more at shallower settings.

Operated entirely submerged — both pump and motor.

Pump never needs priming.

No motor or pump noises, or vibration.

Water cooled — water lubricated.

Pressure tank may be set over or away from well.

Service lines may be cut in below frost line.

B & M

PLUMBING & HEATING SUPPLIES

5856-58 So. Ashland Ave. GRovehill 6-1204

Open Monday and Thurs. Evening Till 9:00. Sat. Till 5:00.

Įsteigta 1907

MOKAME IKI 4%

SUTAUPOMS

OAK SAVINGS & LOAN ASS'N.

Valstybės Priežiūroje

1429 WEST 18th STREET

CHICAGO 8, ILL.

Phone: CANAL 6-1640

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

1841 So. California Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Telef.: ROckwell 2-2282

TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI

ELEKTROS REIKMENYS

VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI

TV BEI RADIJO LEMPOS

DALYS — BATERIJOS

APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION

sales - service

3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

Pastatų savininkų dėmesiui!

Gaunami Tuojau

Visam gyvenimui tinkami Reynolds nuotekų aplankai ir vamzdžiai. Kaina nebrangesnė negu paprastų nuotekų. Nerūdija, nereikia maliavoti.

Pigios kainos, lengvi FHA išmokėjimai. Nereikia rūpintis priežiūra.

Telefonuokite arba rašykite angliškai šiandien

ALUMINUM GUTTER CORP.

2839 W. Madison. NEvada 2-2040

CHINESE VILLAGE

Chicago's Finest Chinese and American Restaurant

Chop Suey, Chow Mein, Cantonese dishes. Orders put up to take home. CALL:

GRovehill 6-1669

New hours: Mon.—11 a. m. to 10:45 p. m., Tues., Wed., Thurs., Fri. and Sun. 11 a. m. to 11:30 p. m. Sat. 11 a. m. to 12 midnight.

2447 West 63rd Street

Kostas Eidukonis

6930 So. Talman Ave.

CHICAGO 29, ILL.

Pigiai, saugiai ir skubiai

PERKRAUSTO BALDUS (MOVING)

Didelį trokai, daiktai apdrausti.

Telefonuokite:

GRovehill 6-7096

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway

South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.
KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

NOW AT BEE JAY'S

Your **AIR CONDITIONER** *is a long term investment*

Don't settle for less than RCA Quality!

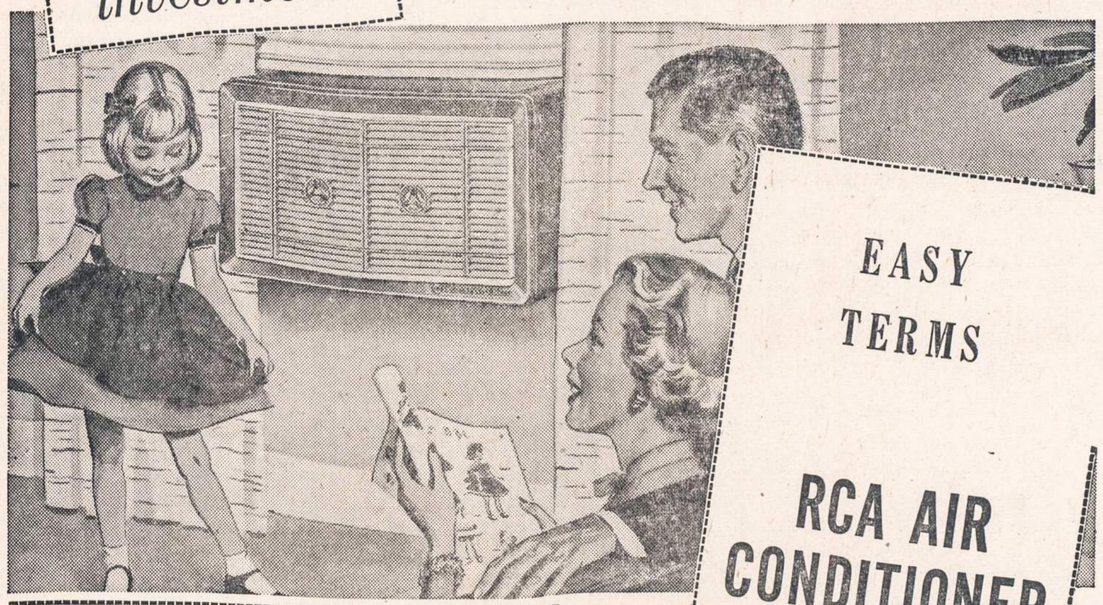

EASY TERMS

RCA AIR CONDITIONER

Only **RCA** *gives you all these features:*

NEW PUSH-BUTTON CONTROLS in concealed "Climate Tuner" panel.
FAMOUS "HEART-OF-COLD" COMPRESSOR with 5-year warranty.
PERMANENT FILTERS that never need replacement.
HUSH-A-BYE FANS for whisper-quiet operation.
DIRECTIONAL GRILLES to turn air where you want it.
RCA FACTORY SERVICE available only to RCA owners.

You know you've got the best when the nameplate says "RCA!"

Make sure that the air conditioner you buy will deliver the cooling capacity you want—the dependable service you expect. *Make sure that it's an RCA!* Right now we can deliver any model you want—the right size for every room. Come in and let us show you how easy it is to own RCA quality, on terms to suit your convenience.

RCA Air Conditioning can make an amazing difference in your family's comfort and happiness. No more sweltering days. No more muggy, sleepless nights. So why put it off any longer? Come in and let us show you how much an RCA Air Conditioner can do for you—and how easy it is to own one or more on terms to suit your convenience.

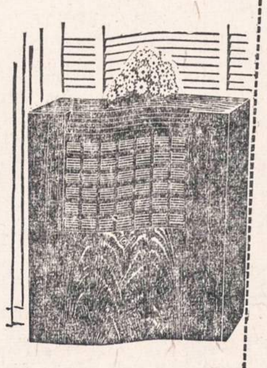

Only RCA gives you all these features:

NEW PUSH-BUTTON CONTROLS in concealed "Climate Tuner" panel.
FAMOUS "HEART-OF-COLD" COMPRESSOR with 5-year warranty.
PERMANENT FILTERS that never need replacement.
HUSH-A-BYE FANS for whisper-quiet operation.
DIRECTIONAL GRILLES to turn air where you want it.
RCA FACTORY SERVICE available only to RCA owners.

Do something NOW about the heat!

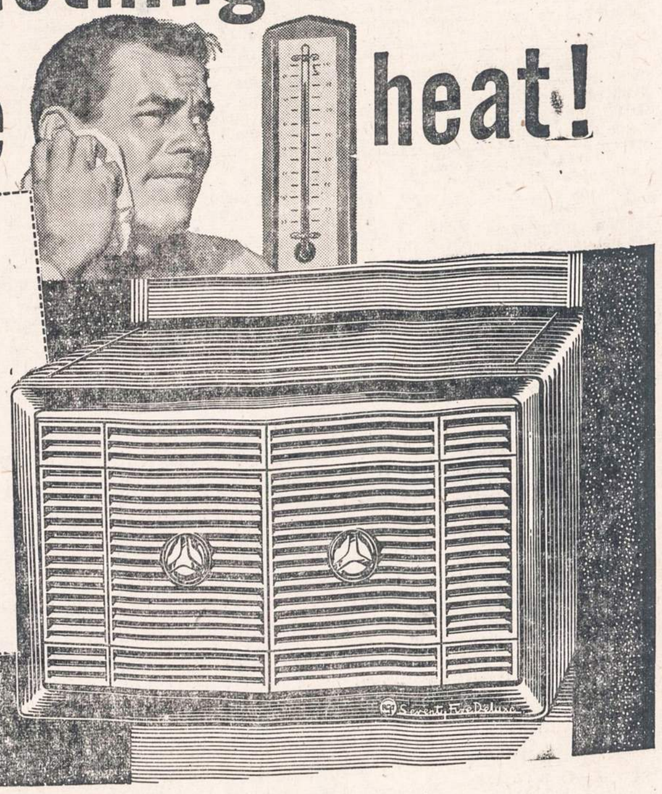

Here is the finest air conditioner you can buy!

EASY TERMS

You'll feel better with an...

RCA Air Conditioner

Sleep in cool comfort...enjoy modern living at its best!

You don't have to suffer through another hot, stuffy, sleepless night. An RCA Air Conditioner will keep your bedroom fresh and cool as a mountain breeze. You'll sleep like a baby—wake up refreshed and ready to go. Come in and let us show you how easy it is to own the best—an RCA Air Conditioner!

Only RCA gives you all these features:

- **NEW PUSH-BUTTON CONTROLS** in concealed "Climate Tuner" panel.
- **HUSH-A-BYE FANS** for whisper-quiet operation.
- **FAMOUS "HEART-OF-COLD" COMPRESSOR** with 5-year warranty.
- **DIRECTIONAL GRILLES** to turn air where you want it.
- **PERMANENT FILTERS** that never need replacement.
- **RCA FACTORY SERVICE** available only to RCA owners.

Treat your family to cool comfort NOW!

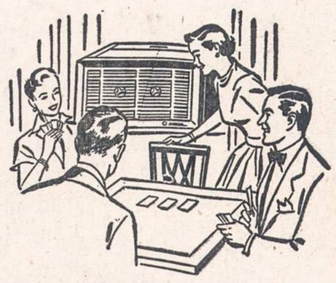

RCA has the right size air conditioner for every room

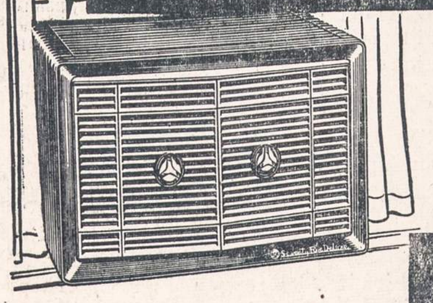

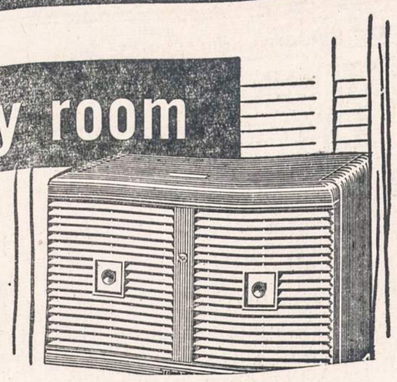

Courteous salesmen to serve you -- Come in TODAY

BEE JAY STORES

15 W. Hubbard St.

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

WHitehall 4-3253

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Ištikimas, Bet Nepatikimas

Speciali saugumo komisija iš trijų narių nutarė dviem balsais prieš vieną, kad Dr. J. Robert Oppenheimer yra ištikimas pilietis, bet kad jam privalo būti uždraustas priėjimas prie atominio apsiginklavimo paslapčių. Atomo Energijos Komisija, kuri prez. Eisenhowerio įsakymu buvo suspendavusi jį iš patarėjo pareigų, turės dabar spręsti, ar daugumos rekomendaciją priimti, ar ne.

Tuo gi tarpu visuomenėje ir ypač mokslininkų tarpe prasidėjo smarkūs ginčai.

Dr. Oppenheimer yra laikomas vienu didžiausiųjų žinovų atominės energijos tyrimo srityje. Jo vadovybėje buvo pagaminta pirmoji atominė bomba Jungtinėse Valstybėse. Atrodo, iš tiesų, labai keista: atomo bombų gamintojui draudžiama stebėti, kaip tos bombos yra gaminamos!

Sunku pasakyti, ar daug dalykų, kurių jisai nežino, galės būt šituo uždraudimu nuo jo paslėpta. Tiesa, atomo energijos tyrinėtojai nuolatos atidengia vis naujų paslapčių; gaminimo technikoje surandama vis geresnių metodų; užtinkama naujų medžiagų atominiams ginklams gaminti ir steigiamos naujos atominės įmonės. Pašalintas iš AEC tarnybos, Dr. Oppenheimer nebeturės progos atidžiai sekti šitą pažangą. Bet jei jisai ir galėtų, tai ar saugumo komisija mano, kad jisai informuotų JAV priešus?

Matyt, ji nemano, kad jisai šituo atžvilgiu yra saugus, jei ji rado reikalinga rekomenduoti federalinei atomo energijos įstaigai neprileisti jo prie atominių ginklų darymo paslapčių. Bet, jei taip, tai ką tuomet reiškia visų trijų komisijos narių pasakymas, kad Dr. Oppenheimer esąs ištikimas JAV pilietis?

Ištikimas, bet nepatikimas. Kodėl nepatikimas?

Saugumo komisija patyrė, kad garsusis atomo mokslininkas prieš karą draugavo su komunistais, kad jisai vedė žmoną, buvusią komunistę, aukojo komunistų sąjūdžio reikalams ir priešinosi tam, kad Jungtinės Valstybės gamintų vandenilio bombas. Žodžiu, komisija pripažino jį buvus komunistų "bendrakeleiviu". Ir kada ji klausinėjo jį apie jo praeitį, jisai nevisada buvęs atviras. Pagaliau, komisijos dauguma, tirdama jo būdą, įsitikino, kad Dr. Oppenheimer pasiduodąs kitų įtakoms.

Iš to viso du komisijos nariai — Dr. Gordon Gray, buvęs universiteto prezidentas, ir Thomas A. Morgan, buvęs Sperry Corp. pirmininkas, — padarė išvadą, kad saugumo atžvilgiu Dr. Oppenheimer nesąs patikimas, nors dėl jo pilietinės ištikimybės pas juos nekilo abejonių.

Tačiau trečiasis komisijos narys, chemijos profesorius Dr. Ward V. Evans, pasipriešino tokiai išvadai ir pareiškė, kad jisai negalįs smerkti Dr. Oppenheimerio už jo praeities klaidas. Jei Atominės Energijos Komisija, ištyrusi Oppenheimerio reputaciją, nebijojo pavesti jam atsakingas pareigas 1947 metais, tai juo mažiau pagrindo esą nepasitikėti juo dabar.

Šitai prof. Evanso nuomonei pritaria ir daugelis kitų mokslininkų. Jie kelia protestus prieš Dr. Oppenheimerio pasmerkimą ir ragina Atominės Energijos Komisiją atmesti saugumo komisijos rekomendaciją.

Galutinas žodis priklausys Atominės Energijos Komisijai.

MIK. LEP.

PASTABOS - PASTABĖLĖS

Sugrius, jeigu...

Atvykę iš Europos į Ameriką Vliko vadovai M. Krupavičius ir K. Žalkauskas, pareiškė New Yorko didžiųjų laikraščių atstovams, jog komunizmas sugriusiąs.

Taip, tikrai sugrius... jei jis bus griaunamas ne tuščiomis kalbomis, bet rimtais darbais. Šiaip, vargu ar jis savo noru sugrius.

Seilių varvinimas

"Liaudies" dienraštis rašo, kad "Informerių Karalius" Budenz (kadaise buvęs bolševikas, bet vėliau metęs tą negražų ir nešvarų biznį) nuo 1946 iki 1952 m. "susižėręs" $70,000 ir dar skundžiąsis, kad "jo grynas pelnas nedidelis". Už priešbolševikinius straipsnius jis gaunąs tūkstančius dolerių ir už liudijimus teisme priešvalstybinių gaivalų bylose gaunąs po $25 kasdien. "Riebi zaplata", tik skaičiuok dolerius, girdi, ir miklink antikomunistinį liežuvį. Šnipiškam bizny depresijos nėra,—postringuoja "kolumnistas" ir seiles ryja dėl tos tokios Budenzo "riebios zaplatos".

Taigi, yra ko pavydėti, nes Kremlius, be abejo, tokių "riebių zaplatų" nemoka.

Saulėlydis

Tarp daugelio kitų knygų ir visokios dailiosios literatūros veikalų knygynų lentynose matome "Gęstančią Saulę". Kažkur teko neseniai skaityti recenziją, kurios autorius reiškė abejonių dėl tos knygos (novelių bei, anot recenzento, "vos pavelkančių kojas" feljetonų rinkinio) antraštės.

Žinoma, čia galima būti įvairių nuomonių, nes čia ne matematika, ne fizika, na, ir ne įsimylėjusiojo nediskutuotinas "meilės objektas", bet man vis dėlto atrodo, kad kalbamos knygos autoriui bene geriausiai bus pavykęs kaip tik josios pavadinimas.

O vis dėlto gaila: dar nespėjusi ta saulutė tinkamai sušvisti, jau ėmė gęsti.

Sena tiesa

Senas mano bičiulis Juozas Pronskus (Aklasmatė) piktinasi (žiūr. N-nų liter. priedą geg. 22 d. No. 239) kunigo Stasio Ylos "filosofavimu" apie liberalizmą ir religiją (ž. Draugo liter. priedą kovo 20 d.). Jo pasipiktinimas tuo kunigu, parašiusiu ne ką kitą, kaip tik sau "testimonium paupertatis", yra juo labiau suprantamas, kad ta savo "vargo filosofija" kun. Stasys Yla yra J. Pronskų gerokai apvylęs. Pasiklausęs kadaise jauno kunigo Ylos pamokslo, pasakyto stovykloje vos jam išėjus iš "kaceto", Pronskus džiaugsmingai pagalvojo, jog iš to kacetininko kunigo "susilauksime antrojo Vaižganto".

Turiu prisipažinti (gal tas mano prisipažinimas palengvins mano bičiuliui nusivylimo kančias, nes, kaip žinoma, dviese kentėti yra lengviau...), kad ir mane kunigas Stasys Yla yra nemažiau apvylęs po to, kai buvau skaitęs jo "Žvėrys ir žmonės" ir girdėjęs jį kalbant viename susirinkime Chicagoje.

Ir kai pasirodė tas jo triukšmelio sukėlęs skolastiškasis "pasikalbėjimas su savim", aš pagalvojau: juk tai sena tiesa — ylos maišę nepaslėpsi...

LINES BY SOGLOW

Calling John Q. Citizen! Where are you going? The answer is—*ahead.* Into the future. Well, what about it? What about your family's future? Secure? Uncertain? Make it safe! With the best investment you ever made—United States Savings Bonds. Uncle Sam is calling—to remind you that each $3 you save today will return in less than ten years as $4. Join the Payroll Savings Plan where you work; your employer will set aside the sum you authorize from each paycheck, will buy Bonds in your name. It's painless . . . automatic . . . SMART! Start TODAY!

Lietuviai perka tose krautuvėse, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

JUNKIMĖS LAISVINIMO TALKON

(ELTA)

Artėja liūdna sukaktis. Šiemet vasarą sueina 10 metų, kai Lietuva velka sunkią Sovietų Sąjungos jėga primestos antrosios okupacijos naštą. Nežiūrint didelių aukų, gausių pastangų ir parodyto didelio pasišventimo, įvykių raida taip susiklostė, jog savo pagrindinio troškimo — Lietuvos išlaisvinimo ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo — dar nesame pasiekę. Tačiau nėra pavykę ir Sovietų Sąjungai savo agresijos vaisių prieš Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes legalizuoti ar prievartiniam Lietuvos įjungimui į Sovietų Sąjungą išgauti tarptautinį pripažinimą.

Atsistojus vienam prieš kitą komunistiniam pasauliui, vadovaujamam Sovietų Sąjungos iš vienos pusės, ir laisvajam pasauliui su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis priešakyje iš kitos, — Lietuvos išlaisvinimo reikalas yra ryškiai atsistojęs į tarpą tų pagrindinių politinių problemų, be kurių išsprendimo neįmanoma pašalinti laisvojo ir komunistinio pasaulio įtampą.

Šioje likiminėje kovoje didžiulis atsakingumas tenka visiems laisvajame pasaulyje esantiems lietuviams. Visų mūsų pareiga padaryti viską, kad laisvasis pasaulis laimėtų. Tik tuo būdu mes atgausime savo tėvynei laisvę ir nepriklausomybę.

VLIKas šioje kovoje yra tautai įsipareigojęs — vadovauti ir telkti visas mūsų jėgas. Vlikas, šį savo uždavinį vykdydamas, tad ir kivečia visą lietuvių visuomenę talkininkauti ir remti visais būdais Lietuvos išlaisvinimo darbą.

Paskutiniame savo posėdyje š. m. balandžio 21 d. VLIKas yra priėmęs Lietuvos Laisvinimo Talkos nuostatus. Pagrindinis Laisvinimo Talkos nuostatas taip skamba:

"Vlikas, siekdamas pagilinti laisvojo pasaulio lietuvių dalyvavimą Lietuvos laisvinimo darbe ir padėti visiems lietuviams organizuotai įsijungti į didžiąją kovą už Lietuvos politinę laisvę, skelbia Lietuvos Laisvinimo Talką ir kviečia dėtis į ją visus laisvojo pasaulio lietuvius".

Atsidūrę laisvajame pasauly lietuviai yra parodę daug meilės ir pasišventimo išlaisvinimo darbe.

Ryšium su Lietuvos Laisvinimo Talkos nuostatų paskelbimu norima ypatingu būdu priminti, jog visi lietuviai, kad ir kur jie bebūtų, turi pajusti, kad gyvename **didįjį Lietuvos laisvinimo darbymetį.**

Tebūna ateinantieji metai nuo birželio mėn. 15 d. pradedant Lietuvos rezistencijos įžadų atnaujinimo ir lemtingų žygių metai.

Per šiuos metus mes turime kartu su kitomis pavergtosiomis tautomis įstengti atlikti vieną žygį, būtent — sukrėsti laisvojo pasaulio sąžinę ir visiems akivaizdžiai parodyti, kas laukia laisvųjų kraštų, jeigu bus nusilenkta jėgai prieš teisę bei teisingumą. Pabaltijo valstybių likimo tragizmas, Sovietų Sąjungos iškilmingiausių sutarčių tarptautiniams valstybių santykiams tvarkyti pamynimas po kojų yra tokie ryškūs ir šaukią dangaus keršto nusikaltimai, jog mes turime pajėgti mūsų ir mūsų kaimynų likimą taip išgarsinti pasauliniu mastu, kad šiuo ginklu dabar vykstančiame šaltame kare būtų bolševikams kirstas skaudus, o gal net ir lemtingas smūgis.

Ta aplinkybė, kad mes su Sovietų Sąjunga esame turėję visas tarptautines sutartis, kurios tik yra įmanomos, kad šias sutartis Sovietų Sąjunga buvo visai laisvu noru sudariusi ir paskui apgaulingu būdu sulaužė, verčia mus tvirtai tikėti, jog tinkamai visa tai nušvietę, mes išeisime su argumentais, nesugriaunamai įrodančiais visišką Sovietų Sąjungos moralinį bankrotą. Negi pasaulis nepajėgs įžiūrėti, kad visa tariamoji taikos ideologija iš Sovietų pusės yra ne kas kitas, kaip klastingiausia apgaulė?! Sovietai, elgdamiesi su mūsų tėvyne pikčiau, kaip nėra niekad buvę elgiamasi jokiose kolonijose, negalės rodytis tarptautiniame forume kaip laisvės nešėjai ir skriaudžiamųjų mažųjų tautų išlaisvinimo gynėjai. Sovietiškas negirdėto žiaurumo mūsų krašte vykdomas kolonializmas turi būti vaizdžiai pristatytas prieš viso pasaulio akis.

Kiekvieno krašto lietuvių visuomenės organizacijos, pirmoj eilėj atitinkamų kraštų bendruomenių —vadovai, turi nedelsdami imtis iniciatyvos paruošti programą, kaip skelbiamieji rezistencijos metai turėtų būti jų krašte geriausiai paminėti ir įgyvendinti.

Mūsų politikai, žurnalistai, rašytojai, pamokslininkai, menininkai, moterys, jaunimas — pirmon eilėn turi parodyti savo žygiais, jog visa lietuvių tauta veda šventąjį visuotinį karą už savojo krašto laisvę.

Kiekvienas lietuvis turi savęs paklausti, ką jis savo pažįstamųjų rate ir savo galimybių ribose gali padaryti Lietuvos laisvinimui.

Kaip būtų gera, kad pasaulį galėtų išvysti panaši knyga apie mūsų kančias ir ašaras, kaip, sakysime, "Dėdės Tomo lūšnelė", kuri, kaip žinome, savo metu buvo visus sukrėtusi ir daug prisidėjusi prie juodųjų vergijos panaikinimo.

Kiekviename krašte turi būti suruošta ypatinga REZISTENCIJOS DIENA. Ta proga turi būti rastas kelias prieiti prie to krašto rinktinės visuomenės, kad mums daroma skriauda būtų atskleista ir užtikrinta jos parama mūsų šventam reikalui.

Labai būtų pageidaujama, jog kiekviename krašte mūsų tautiečiai susirūpintų, kaip mūsų valstybė traktuojama to krašto spaudoje, radijo pranešimuose, mokyklų vadovėliuose, enciklopedijose ir įvairiuose leidiniuose. Daug kur Sovietams pavyksta apgauti ir suklaidinti laisvąjį pasaulį: Lietuva imama žymėti ne kaip laisva, o kaip sovietinė valstybė.

Mūsų pareiga, kad **viso laisvojo pasaulio jaunimas** pirmoje eilėje įsisąmonintų, jog Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse laisvės kova nėra užgesusi. Sovietų paskleisto melo uždanga, esą, mes patys savo noru įsijungę į Sovietų Sąjungą, turi išnykti kaip rūkas saulei sušvitus. Gyvenimas mums duoda nepaprastai gražių progų nutraukti Sovietams kaukę ir atskleisti su visu nuogumu jų dviveidiškumą.

Sovietai yra dabar ratifikavę genocido pasmerkimo konvenciją. Mūsų pareiga pateikti visam pasauliui įrodymų, kad Sovietai kaip vykdė, taip ir toliau tebevykdo mūsų tėvynėje genocidą pasibaisėtinu mastu. Sovietai po Stalino mirties bandė įtikinti pasaulį, kad jie, esą, nusigręžę nuo bolševikiško žiaurumo. Bet dabar mes matome, kad "kraugerį ir šunišką išdaviką" Beriją pakeičia Serovas. Tas pats Serovas, kuris organizavo lietuvių deportacijas, išspaudęs klanus mūsų tautiečių ašarų ir šimtus tūkstančių nuvaręs į priverčiamuosius darbus ar kapus.

Arba vėl Molotovas, pasirašęs susitarimus su Ribbentropu, tiesioginis šio karo kaltininkas, užuot pasodintas į kaltinamųjų suolą kaip didžiausias karo nusikaltėlis, šiendieną nori pasaulį įtikinti Sovietų Sąjungos taikingumu. Tuo pačiu metu daugiau kaip 100 mil. europiečių, esančių už geležinės uždangos ir buvusių iki šio karo laisvų, yra Molotovo vykdomo sovietiškojo imperializmo priemonėmis paversti tikrais Sovietų režimo vergais.

(Bus daugiau)

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

JONAS GRIGAITIS-GRIGALIŪNAS

ATSIMINIMAI IŠ RYGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

31. *(Tęsinys)*

Toliau turiu pavaizduoti Lietuvių Teatro plėtojimąsi Rygoj.

Neturint savo legalios spaudos, 1898, 1899, 1900 ir 1903 metais Pašalpos D-jai, kaip anksčiau minėjau, buvo suvaidinta 13 pakyliuose 14 veikalų ir studentų ratelio Viltis 1 veikalas, be to, privatiems asmenims buvo leista ir suvaidinta 1898 m. 1 veikalas ir 1899 m. 3 veikalai, iš viso 17 vaidinimų, kuriuose suvaidinta 18 veikalų. Iš jų lietuvių autorių tik 4 veikalai, o kiti 14 veikalų kuone visi versti iš lenkų kalbos.

Atgavus savo spaudą, o 1904 metais pradėjo veikti Kanklių D-ja, kurios įstatuose buvo numatytas rengimas neriboto skaičiaus pokylių su vaidinimais bei koncertais. 1906 m. įsisteigė Apšvietimo Draugija "Žvaigždė", tais pat metais Pašalpos, Kanklių ir Žvaigždės draugijų valdybos susitarė didžiuosius pokylius rengti bendrai ir dalintis pelną lygiomis dalimis. Tačiau 1907 metais Pašalpos d-jos visuotinis narių susirinkimas nutarė rengti savo pokylius atskirai. Motyvas: jų d-ja turinti daug daugiau narių, tai dalintis lygiomis dalimis pelną jų draugijai būtų skriauda. Pelnu galima dalintis prisilaikant narių skaičiaus proporcijos.

Kanklių ir Žvaigždės d-jos ir toliau rengdavo didžiuosius pokylius bendrai ir pelną dalindavosi lygiomis dalimis.

Visų keturių — Pašalpos, Kanklių, Vilties ir Žvaigždės draugijų per 9 metus iki pirmojo pasaulinio karo buvo suvaidinta apie 100 vaidinimų. Buvo suvaidinta šie lietuvių autorių veikalai: Aleksandro Fromo-Gužučio "Eglė žalčių karalienė" ir "Išgriovimas Kauno pilies"; Marcelino Šikšnio-Šiauleniškio "Pilėnų Kunigaikštis" ir "Sparnai"; Vincento Nagarnoskio "Živilė" ir "Piliniečiai", Keturakio "Amerika pirtyje", Gabrielio-Landsbergo-Žemkalnio "Blinda" ir "Birutė"; Petro Pundzevičiaus-Petliuko "Neatmezgamas mazgas", "Velnias ne boba" ir "Nepasisekė Marytei", Julijos Beneševičiutės Žymantienės "Mūsų Gerasis"; Gabrielės Petkevičaitės (kartu su Žemaite) Dviejų Moterų slapyvardžiu "Kaip kas išmano, taip save gano" ir "Parduotoji laimė"; Juozo Tumo-Vaižganto "Nepadėjus nėr ko kasti" ir "Žilė galvon, velnias uodegon". Svetimųjų autorių veikalai: Aspazijos "Vaidelutė", Povilo Žaldoko iš latvių kalbos versta Asnyko "Keistutis", Vinco Kudirkos iš lenkų kalbos verstas "Uošvė į namus, viskas aukštyn", Marcelino Šikšnio iš rusų kalbos versta Čechovo "Meška" iš rusų k. versta "Malūnininkas ir kaminkrėtis", "Ponas ir jo tarnas", "Vienas iš mūsų turi apsivesti". Kitų veikalų pavadinimų nebeatmenu.

Rygos vaidinimams gaires nustatė Petras Pundzevičius. Be jo Rygos lietuviai vargiai būtų susilaukę to, kas buvo nuo 1903 iki 1914 metų vaidinimuose įvykdyta. P. Pundzevičius buvo ne tiktai režisorius, bet ir patsai teatralinių veikalų kūrėjas slapyvardžiu P. Petliukas. Jo veikalai "Velnias ne boba", "Neatmezgamas mazgas", ir "Nepasisekė Marytei" buvo dažnai ne tik Rygoj, bet ir Lietuvoj mėgėjų teatrų vaidinami ir publikos mėgiami. Jei Rygoj nebūtų buvę Pundzevičiaus, kuris per 11 metų dirbo scenos mėgėjų tarpe, vargiai ar kitas toksai pasišventėlis būtų atsiradęs ir tiek pastūmėjęs lietuvių teatro Rygoj išsivystymą.

Petro Pundzevičiaus mokiniais bei pavaduotojais pasireiškė pirmas Jurgis Linartas, kuris per tą visą laiką kartu su Pundzevičium darbavosi ir režisavo, ir antras Vladas Skardinskas, irgi buvo prityręs vaidintojas ir režisuoti sugebėdavo. Iš moterų personalo daugiausia pasidarbavo Johana Linartienė ir Juzefa Visockaitė: tai viena, tai antra veikalų premjerose vaidindavo.

Operečių atlikimui personalą paruošdavo muzikas Aleksandras Kačenauskas. Jas atlikdavo patsai muzikas Kačenauskas, Petras Pundzevičius, Jurgis Linartas, Johana Linartienė, Stanislava Žilinskaitė, Juzefa Visockytė, o kitų dalyvių pavardes pamiršau.

Keletą metų Rygoj gyvendami Stanislava Jakševičiutė-Venslauskienė su savo vyru Kazimieru Venslauskiu 1906 ir 1907 metais vasarą surengė keletą vaidinimų Žvaigždės draugijos naudai.

Dar vieną teatralą Titusą Žilevičių turiu prisiminti. Jis 1908-1914 metų vasaros metu prie Žvaigždės D-jos mokyklų paruošdavo vaidinimus, be to, jis savo parašytas eiles patsai deklamuodavo, kas klausytojams labai patikdavo.

Dar apie vieną vaidintoją Liudviką Jakavičių keletą žodžių turiu pasakyti. Jis 1939 metais savo atsiminimų knygoj prirašė daug išgalvotų, nebūtų dalykų. Jis viename lape patalpino pirmojo spektaklio Rygoj 1898 m. vasario 26 d. programą, kurioj aiškiai atspausdinta, kad režisorium buvo Fleksbergis. Kitame puslapyje atsiminimų Jakavičius giriasi, kad to spektaklio režisorium jis buvęs. Taip visa knyga prirašyta panašių nesąmonių. Negalima net atskirti kur teisybė, kur melas.

Rygoj prieš I Pasaulinį karą, 1912 metais iš 500,000 gyventojų, pagal katalikų bažnytinę statistiką buvo 50,000 lietuvių, iš kurių 35,00 savo šeimose vartojo lietuvių kalbą, o kiti 15,000 svetimas kalbas, be abejo, daugiausia lenkų kalbą. Praūžus karui, Rygoj liko tik 7,000 lietuvių. Galima prileisti, kad 4,000 lietuvių nuėjo su bolševikais, o 1,000 — sulenkėjusių pas lenkus, tai 38,000 lietuvių grįžo į Nepriklausomą Lietuvą. Jų suaugę vaikai vieni stojo ginti nuo priešų tėvų žemę, o kiti (dauguma) į valstybės tarnautojų skaičių.

Pirmutinis karininkas Antanas Juozapavičius, žuvęs 1919 metais už Lietuvos laisvę, irgi buvo Rygos lietuvio vaikas.

Bet tenka stebėtis, kad Dr. Šapokos Lietuvos istorijoj yra pažymėtas pirmutinis už Lietuvos laisvę žuvęs kareivis Povilas Lukšys, o apie karininką Juozapavičių nei vieno žodžio neprasitarta.

Dar tebegyvenant Vokietijoj Hanau stovykloje 1948 m. vienas pažįstamas manęs paklausė, ar karininkas A. Juozapavičius Rygoj buvęs ateitininku. Paaiškinau, kad prieš I pasaulinį karą ateitininkų organizacijos ten visai nebuvo. Iš paliktų man Vitebske A. Juozapavičiaus apie 20 knygų reikia laikyti jį socialistų revoliucionierių pakraipos, nes tarp jo knygų ir tos partijos programa buvo.

Manau, kad nesurastas ieškojimas A. Juozapavičiaus ateitininkų eilėse buvo kliūtis įtraukti jį į istoriją. Pasielgta bolševikiškai.

Po 100 metų mūsų palikuonims iš tokių fanatikų darbų bus gardžių juokų.

Mes didžiuojamės savo tautos valdovais: Mindaugu, Gediminu, Keistučiu ir Vytautu, bet neprisilaikome jų nustatytų valstybei valdyti dėsnių, o sekame sukvailėjusių bajorų valdymo pavyzdį. O tai ir pražudė mūsų valstybę.

Rygos lietuvių surengtų spektaklių vaidintojų sąrašas:

Ir mano žodis dėl daktarų ginčo

LAISVOJI TRIBŪNA

"Naujienų" skaitytojai, tur būt, bus pastebėję, kad lietuviškoje Chicagoje yra kilęs ginčas tarp dviejų garbingos medikų profesijos atstovų — Dr. S. Biežio ir Dr. P. Zalatoriaus. Jeigu tas ginčas liestų tik medicinos klausimus, tai netektų į jį įsikišti nei man, nei kitiems tokiems kaip aš, paprastiems "Naujienų" skaitytojams. Bet šiuo atveju jų ginčas liečia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje reikalus.

Kaip Susivienijimo narys ir jau išrinktas delegatu į Wilkes-Barre šaukiamą SLA seimą, aš negaliu tylomis praeiti pro tų daktarų ginčą mūsų organizacijos reikalu. Tuo labiau, kad Dr. S. Biežis savo pareiškimuose, kurie tilpo "Naujienose", yra prašęs skaitytojus padaryti išvadas iš to ginčo. Tad aš ir bandysiu jas padaryti.

Kita priežastis, kuri mane skatina tarti žodį tuo klausimu, yra baimė, kad ko gero šių daktarų ginčas iš naujo nesuliepsnotų SLA seime ir kad neįgautų tokio pobūdžio, kokį turi ginčas tarp armijos ir senatoriaus McCarthy. Jeigu taip įvyktų, tai SLA seimo dalyviams Wilkes-Barre gal tektų kokį mėnesį posėdžiauti, kol seimas užsibaigtų. O, kaip žinote, broliai angliakasiai nėra turtingi žmonės (be to, šiuo metu ir mažai tebedirba), tad toks užsiteseęs SLA seimas jiems pasidarytų nepakeliama našta.

Armijos ir McCarthy ginčas kilo dėl komunizmo, o mūsų daktarai ginčijasi dėl "birbynės", dėl "lindimo prie pinigo" (o gal "prie pinigų", aš tikrai nežinau). Mat Dr. Zalatorius rašė tik apie "pinigą", o Dr. Biežis — apie "pinigus". Mano manymu, "pinigas" turėtų reikšti tik tiek: vieną centą, vieną dolerį, o gal ir didesnį kiekį, bet, kiekvienu atveju, tik vienetą. Gi "pinigai", tai kažkas daugiau, negu vienas, o gal ir ne iš vieno šaltinio gaunami.

Dabar dėl pačio "lindimo", dėl kurio Dr. S. Biežis taip smarkiai įsižeidė. Jis Dr. Zalatoriui davė tik vieną savaitę laiko jo reikalavimams patenkinti, o jų nepatenkinus, jis pagrasė imtis "atitinkamos akcijos". Per dvi savaites nepastebėjęs Dr. Zalatoriaus atsiprašymo, buvau bepradedąs bijoti, ar tik Dr. Zalatorius nėra pasiųstas ten, "kur pipirai auga". Bet mano baimė pasirodė visai be pagrindo, nes Dr. P. Zalatorius ir vėl "Naujienose" rašo apie "birbynę".

"Lindimo" klausimu mano išvada tokia: Dr. Zalatorius apie Dr. Biežį pasakė trumpai, tiesiogiai ir be jokios diplomatijos tai, ką pats Dr. Biežis atvejų atvėjais rašė apie panelės Mikužiūtės "rendų kolektavimą". Tatai reiškia, kad Dr. Biežis taip pat ir panelei Mikužiūtei prikergė "prie pinigo" ar "prie pinigų lindimo" dėmę, bet tik vartodamas daugiau diplomatijos.

Kita vertus, "lindimo" žodžio prasmę visaip galima suprasti ir visaip išaiškinti. Aukštaitijoje netoli Žemaitijos sakoma dar skverbtis, bruktis, gretintis ar net brostvintis ir visi tie veiksmažodžiai reiškia maždaug tą patį, ką ir "lįsti". Bet būdamas paprastas laikraščio skaitytojas, aš nežinau, ar visi jie yra lietuvių kalbai priimtini. Mūsų kaime, tačiau, jie būdavo dažnai vartojami.

"Lindimą" galima suprasti gera ir bloga prasme. Jeigu kas nors lenda pro langą ar pro uždarytas duris, tai tokiais atvejais yra reikalinga policija. Bet, jeigu kas nors prilenda prie apgulto baro stikiluko išsigerti ar piknike ledų nusipirkti, tai tokiais atvejais, jo pasielgimas ne tik nėra smerktinas, bet dargi pagirtinas.

Dabar dėl tylėjimo. Dr. Biežis barė Dr. Zalatorių, kodėl šis tokio klausimo, kaip "lindimas prie pinigų" neiškelia SLA seimuose. Mano manymu, gal yra ir bloga, kad Dr. Zalatorius per mažai kalba SLA seimuose, jeigu mato, kad organizacijoje yra kas nors negero. Bet turiu pasakyti, kad ir aš daugelį dalykų nutyliu, bijodamas, kad Dr. Vinikui laiko nepritruktų savo raportams paskaityti ir kad seimas nepasidarytų nuobodus.

Kiais daktarų ginče iškeltais klausimais padiskustuosime artėjančiame SLA seime. Gal būt, "prilindę" kur nors prie stikliuko, išspręsime visus ginčijamus klausimus visiems priimtina prasme.

—Stasius-Potašius.

Iš Saulėtos Floridos

Miami, Fla.

Svečių skaičius Floridoje mažėja. Atostogautojai grįžta namo, o nemaža vietos gyventojų išvyksta atostogų į šiaurę. Vasarą parengimų niekas neruošia, išskyrus klubą. Bet ir į jo parengimus maža vietos žmonių atvyksta.

Naujenybė

Keliautojams galima pranešti malonią naujieną. Tie, kurie, atvažiavę į Miami, nori vykti į Key West, nuo balandžio 15 gali tą kelionę atlikti pigiau. Už pravažiavimą tiltais nereikia mokėti.

Apie žmones

Kai vietos gyventojai skuba į šiaurę, tai Dr. Ad. Schultz lėktuvu atskrido į Miami pas motiną, ponią S. Schultz. Vėliau atgal išvažiavo automobiliu. Ponia S. Schultz žada viešėti pas sūnų daktarą ir marčią Melrose Park, Ill., iki spalio mėnesio.

Ponas V. Daugnora ir ponas M. Chernauckas telefonu klausė manęs, ar ponai Augustai aplankys Miami. Atsakiau, nežinąs. Neaišku, kodėl jie bijo atvažiuoti į Miami. Jie čia būtų maloniai priimti. Vasarą kambariais galėtų naudotis veltui.

P-lė A. Navickaitė darbuojasi svetimtaučių tarpe, garsindama lietuvių vardą. Neseniai vietos spaudoje tilpo jos paveikslas, kuriame ji tautiniuose drabužiuose nufotografuota su viena este ir latve dainininkėmis. Paveikslo jo pavardė parašyta Anita Karns.

Balandžio 28 iš Los Angeles buvo atvažiavę pas mus ponai Urnežiai. Jie skundžiasi, kad Floridoje per šilta.

Kitos naujienos

Chicagos moterėlės Vasario 16-sios minėjimo proga pasijuokė iš klubo. Sako, mus suvarė, kaip į vištininką, negalima buvo net kvapo atgauti. Reikia pažymėti, kad kitais metais taip nebus. Šįmet svečiai subružėjo pasižiūrėti, kokį miamiečiai klubą įsigijo, tad ir bėgo, kaip musės į medų.

Ponios Cukur laidotuvių metu viena čikagietė mane užklausė, kodėl iš Chicagos atvažiavę žmonės į Miami greitai miršta. Atsakiau, kad nuo mirties niekur negalima pabėgti, ypač, kai jau krūva metų prigyventa.

Iš Los Angeles, Cal., atvažiavo į Miami ponai O. ir P. Račkai. Gavę žinią, kad mirė jų sūnus, lėktuvu išskrido į New York. Po savo sūnaus Klaudijaus laidotuvių sugrįžo atgal. Jie žada čia apsigyventi.

Gegužės 23 d. Lietuvių Klube įvyko šeimyniškas pobūvis. Žmonių buvo apie 50. P. A. D. Kaulakis paskelbė, kad bus suruoštas birželio 16 d. minėjimas. Pobūvio metu dingo vienos ponios skrybėlė. Negražu, kad iki šiol skrybėlė negrąžinta.

—C. K. Braze

Baigs vidurinę mokyklą 85 metų

Allen Smith, čikagietis, 546 Browning Ave., būdamas jau arti 70 metų, pradėjo lankyti mokyklą, ir 1947 m. baigė pradinį mokslą. Birželio 9 d., jau turėdamas 85 metus, jis gaus ir vidurinės mokyklos baigimo diplomą.

Visą savo gyvenimą jis praleido dirbdamas ūky, o vėliau fabrike. Jis sakosi džiaugiąsis, kad, nepaisant savo amžiaus, galėjęs pasiekti išsilavinimo.

Lietuviška Apdraudų Agentūra

• GYVYBĖS • LIGONINĖS • BALDŲ • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ IR VISOS KITOS APDRAUDOS.

Draudžiu pavienius asmenis ir biznio įstaigas. Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse. Finansuoju.
Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite.

JONAS KIRVAITIS
generalinis apdraudų brokeris

INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-5671, rez. HE 4-4033
Darbo valandos: kasdien 9:30-4:00; be to, pirm. ir ketv. 6-9 vakarais.
Klijentų patogumui visas 24 valandas veikia telefoninis automatas.

S. A. BERGMAN INC.
WALLPAPER PAINTS
1524 WEST 63RD ST.
CORNER 63RD AND JUSTINE
ALL PHONES PROSPECT 3440

Dykai Pristatymas. PR 6-3440
Išimtinai Dažų, Sienom Popierių ir Langam Užuolaidų Krautuvė.
DIDELIS IŠPARDAVIMAS VYKSTA DABAR

BERGMAN'S Velvet Flat Aliejaus Dažai. Naujos spalvos, vėliausio styliaus, plaunamas. **Gal. $4.39**
BERGMAN'S Super Gloss Enamel. Geriausiai uždengia, aukšto blizgėjimo, geriausia plaunamas emalis padirbtas; negeltonėja — baltas ir kitokios spalvos. **Kverta $2.30. Gal. $7.85**
4-IŲ col. Pure Nylon Bristle dažam šepetys, $2.79 vertės, special **$1.79**
VIDURŽEMIO jūros kempinis, vertės $2.50, už **$1.69**
HEAVY Fibre Paper Drop Cloth, 9x12 pėdų dydžio ..... **98c.**
7-IŲ colių Roller Set, įskaitant plieninis indas, viskas **$1.49**
DEXTER Park Lawn žolės sėklos, 5 svarai **$1.95**
SIENŲ popierius, vertės $2.50, už rolę **98c.**
Kitas sienų popierius 39c. ir aukš.
Popierius Apkarpomas DYKAI
Visi Telefonai: **PROSPECT 6-3440**
Klauskit Bergman's ir nepadarysite klaidos. Bergman'as neturi kitų krautuvių skyriu.
Krautuvės valandos: Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 vakaro. Antrad., treč., penkt. ir šentadieniais iki 6:00 vakaro.

WALLPAPER PAINTS
S. A. BERGMAN INC.
1524 WEST 63rd ST.
CORNER 63rd AND JUSTINE

Vasarvietė "NIDA"
Sav. PR. KALVAITIS
BEVERLY SHORES, INDIANA
Tel.: MIchigan City 2-2711
LIETUVIŠKAS MAISTAS
ALUS IR VYNAS
GERA MAUDYMUISI VIETA

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių
KORNŲ (nuospaudų)
ir nuotrynų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkutė kainuoja tik 75c. jūsų apylinkės drugstoryje.

WHITE'S AUTO REPAIR SHOP
Dėmesio Vairuotojai!
Pataisome visokių išdirbysčių ir modelių automobilius ir sunkvežimius. Aukščiausios rūšies mechanikai. Prieinamos kainos
2213 WEST 13th STREET
TAylor 9-2785

Garantuotas baldų apmušimas už prieinamas kainas pas
COVETTE UPHOLSTERING
PERSTILIAVIMAS IR PATAISYMAS
UŽUOLAIDOS IR APVALKALAI.
Geriausias medžiagų pasirinkimas.
Šaukite dabar
GRaceland 2-1495
2114 W. BELMONT

"A Mere Suggestion"
Paste this on your windshield
It could save your life.
IF YOU CAN'T DRIVE YOUR CAR HOME—CALL
EDGECOMB
EDGECOMB GARAGE AND TOWING SERVICE
4080 NO. BROADWAY
GRaceland 7-5355

REMODELING
KITCHENS — ATTICS
BASEMENT FLATS
General Building Maintenance
4730 SOUTH ELLIS
KEnwood 8-1505

ROOFING & SIDING
• REPAIRING
• REPAINTING
• REPLACING
New roofs made and repaired.
We do the best work in the city.
FREE ESTIMATES
S & W ROOFING CO.
SUMMIT 2159-J
ESTEBROOK 8-5112

TINKAVIMAS
Įdedamos Naujos Lubos "Arches" ir Pataisymas.
Prieinamos kainos ir skubus aptarnavimas.
ROBERTS PLASTERING
HU 3-4763

Kas NAUJIENŲ nėra lietes.
Dar ne pilnai apsišvietęs.
O NAUJIENŲ tiesos žodis
[illegible]

SAVE HOT, SUDSY WATER AND COLD, HARD CASH!

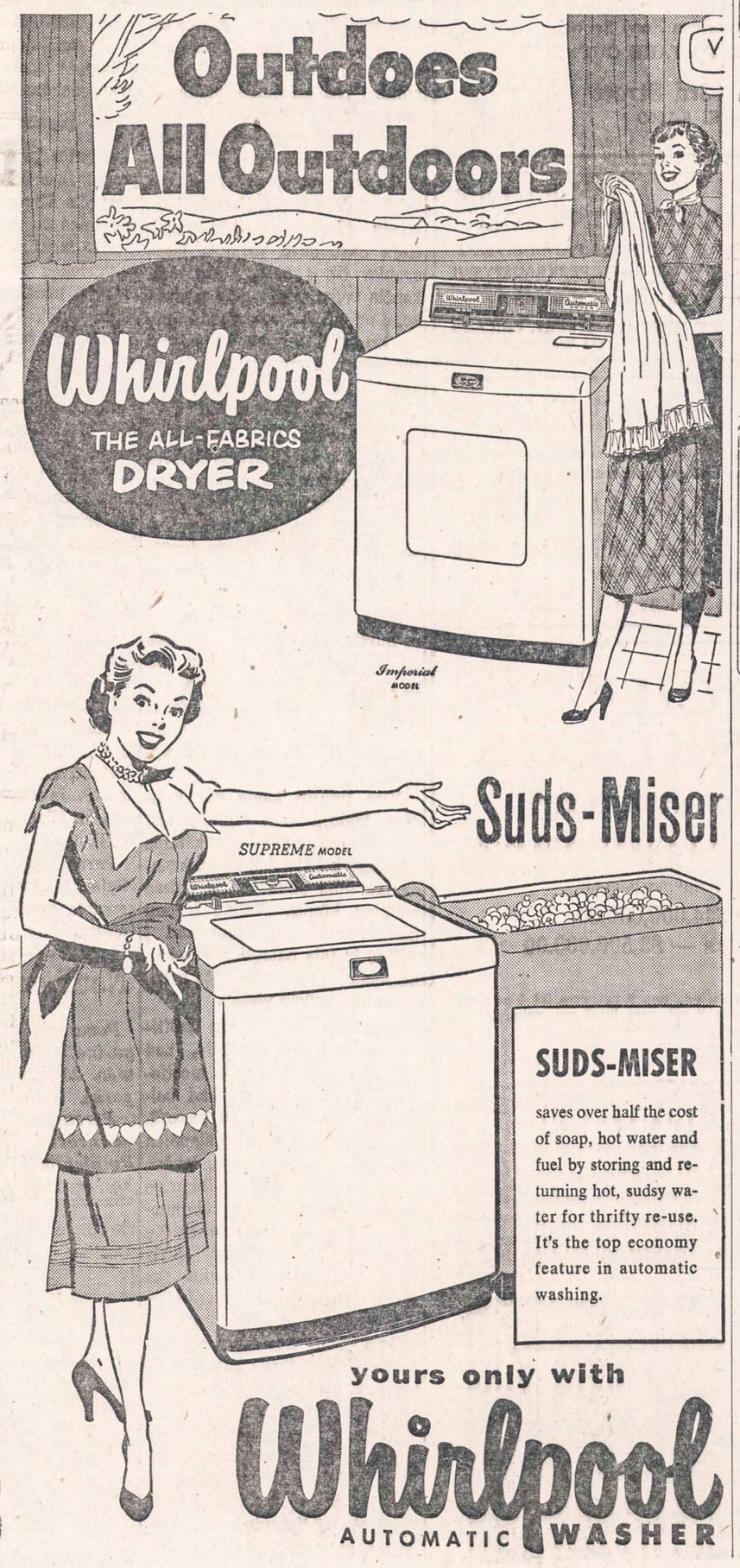

THE 1954 Whirlpool EASY TERMS

ALL-FABRICS WASHER AND DRYER

Now, with these perfectly-matched Whirlpool units, enjoy exclusive, new *Guide Lite Control* of the greatest advantages in modern home laundering! At a touch, these work-saving "washday specialists" give you sunny-fresh Clinic-Clean washings . . . fluffy-soft, effortless drying . . . almost-human gentleness with even your most delicate fabrics. Own the Washer, the Dryer, or *both* Guide Lite Whirlpool beauties!

Matchless Value!

In WASHING...greater economy and cleaner clothes WASHER ONLY

- Re-use hot, sudsy water with super-thrifty **Suds-Miser.**
- Save additional water with new **Select-a-Level** filling.
- Wash clothes Clinic-Clean —so gently—with **Agiflow Action.**
- Get white, brighter ironing results with famous, extra-thorough **Seven Rinses.**
- Delicate Fabric Guide.
- 5-YEAR WARRANTY on transmission.

Beams in freshness—WITHOUT SUN-FADING! Colors stay new-bright longer. And, thanks to Whirlpool's **Sun-a-Tizer Lamp,** every piece has springtime fragrance.

Dries clothes free of WHIPPING WINDS! Fluffs them gently inside Whirlpool, in billows of soft-warm air . . . Created by **ThermaFlow Action.**

Dries, rain or shine, MINUTES-FAST! Perfect drying any time, for any fabric . . . with new *Delicate* **Fabric Control** and a **complete range** of temperatures.

MORE wonderful Whirlpool benefits:

- **Tempered Heat**—safe, sure. Clothes never come in contact with direct heat rays.
- **Satin-Smooth Drum**—**extra gentle** with clothes. Takes big 9-lb. load.
- **Force-Flo Venting**—rids you of lint and moisture . . . with no pans to empty, no expensive plumbing.
- **Cycle-Tone Signal** calls you when the drying's done; saves steps.

GLASER'S RADIO AND FURNITURE CO.
5115-5123 S. KEDZIE AVENUE PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Cicero

Svarbus Raudonosios Rožės Klubo susirinkimas

Nariai kviečiami atvirukais, po susirinkimo bus pavaišinti. Nėra abejonės, gausiai susirinks šį penktadienį, birželio 4 d., 7:30 v. v. Liberty svetainėje.

Klubas atšventė savo 40 metų sukaktį. Tam tikslui turėjo banketą. Nevisi nariai teatsilankė, tai priprasta: vieni iš negalėjimo, kiti iš apsileidimo. Ir pastarieji darosi skriaudą: vadinasi, nei valgęs, nei gėręs, o užsimokėk. Tai potvarkis, ir nepamainomas.

Kvietimuose yra pažymėta: "Susirinkimų neturėsim per du mėnesius". Aišku, vasaros metu kas gi nori lankyti susirinkimus. Bet mokesčius reikia mokėti iš anksto. Šiame susirinkime ir bus priimami mokesčiai. Bus pranešta apie įvykusį parengimą. O svarbiausias dalykas tai žemės sklypo pardavimas. Aišku, klubui nuostoliai, nes buvo nusistatyta turėti savo pastogę, "Club House". Per laiką ta svajonė dilo, ir pagaliau visiškai išdilo. Prastos lūšnelės kas gi nori, o gero, modernaus pastato šiuo laiku nepastatysi. Žemės sklypas laikytas ilgus metus, klubui atsiėjo nemaža kapitalo.

Klubas, draugija tai nepavienis asmuo. Netolimoj ateity išvysime naują pastatą šalia Liberty svetainės. Susilauksime gero naujo kaimyno Dr. Kauno. Bet apie tai vėliau.

SLA 301 kuopa

SLA 301 kuopa taip pat šaukia pusmetinį susirinkimą. Nariai kviečiami atvirukais ne atostogoms ruoštis, bet darbui. Su šiuo mėnesiu baigiasi naujų narių vajus. Seimas priims naujus patvarkymus, ir vėl bus verbuojami nauji nariai. Bet patvarkymai palies ir senesniuosius, tad priduos geresnio ūpo ir bus galima padidinti narių skaičių. Be naujų jėgų nėra ateities, ateitis priklauso jaunajai kartai. Čia gimę su senaisiais nenoromis maišosi, nes senieji neužleidžia jiems vadovybės. Gerą skaičių susilaukėm naujų lietuvių, bet ir jie stovi nuošaliai dar neapsisprendę. Gaila, metai kiti, ir jų neturėsim, "nutaus". Kas paveldės tą mūsų sukrautą kraitį? Jo yra nemaža, nemaža gražaus kapitalo. Klubai, draugijos turės pereiti prie susivienijimų, ir ilgiau pasilaikys.

D.

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią, —viską rasi.

Lietuviai ir pasaulis

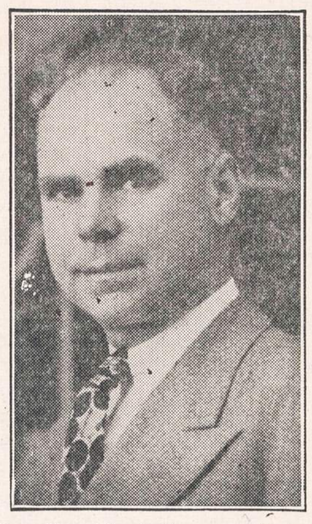

Dan Kuraičio kalbos, pasakytos kapų puošimo dieną Tautinėse Kapinėse, santrauka

Pradėdamas savo kalbą, kurios kapų puošimo dieną klausėsi Lietuvių Tautinių Kapinių lankytojai, Dan Kuraitis prisiminė teoriją apie lietuvių kalbos giminingumą su senąja indų kalba. "Jeigu yra tiesa", kalbėjo Dan Kuraitis, "kad mes atkeliavome iš Indijos, tai toji kelionė turėjo užtrukti šimtmečius. Bet mes savo kalbą išlaikėme, kai tuo tarpu gausi indų tauta jos išlaikyti nepajėgė. Apie 15 šimtmetį atėję į Indiją urdai, atsinešė ir savo kalbą".

Toliau Dan Kuraitis pabrėžė, kad daug lietuvių atsidūrė Amerikoje, kur viešpatauja aukštas gyvenimo lygis, "kur mes gyvename švariuose namuose, miegam minkštose lovose, esame sočiai pavalgę ir gerai apsirengę, kur važinėjame automobiliais, o numirę pasilaidojame puikiuose karstuose". Kalbėtojas, lygindamas Amerikos gyvenimo standartą su Indijos gyvenimo standartu, pažymėjo, kad šios dvi šalys sudaro kraštutinybių kontrastą. "Indijos žmonės vaikščioja basi, savo varganą kūną susuka tik į baltą antklodę, kenčia badą, miega, kur pasitaiko, o po mirties sudeginami malkų krūvoje. Jų lavonų pelenai susemiami ir sumetami į Gango upę. Toje upėje žmonės maudosi ir geria jos vandenį".

Dan Kuraitis kiek plačiau papasakojo apie žiaurius senovės papročius, kurie dar neseniai buvo praktikuojami Indijoje. Dar prieš 50 metų, deginant mirusio vyro palaikus, žmona turėjo šokti į ugnį ir kartu su juo sudegti. Tą paprotį tik anglai uždraudė. Bet dar ir dabar po vyro mirties žmona turi nusiskusti galvos plaukus, dėvėti tam tikrą maišo pavidalo apsiaustą, gyvendama su kitomis našlėmis, giedoti našlių giesmes ir laukti, kada galės nukeliauti pas vyrą.

Kita Indijos kasta dar keisčiau laidoja savo numirėlius. Lavonas patalpinamas aukštame be stogo bokšte, į kurį suskrenda laukiniai paukščiai ir sulesa paliktus kūnus. Vėliau lavonų kaulai surenkami, sumalami į miltus ir jais patręšiami laukai. Keisčiausia, kad žmonės tą bokštą vadina poilsio vieta".

Liesdamas šių dienų politiką, kalbėtojas pažymėjo, kad "Amerika šiandien lošia mesijošiaus rolę". Ji saugo, kad bolševizmas nesiplėstų po pasaulį. Jeigu ne Amerika, tai ir šiandien dar Indiją valdytų anglų lordai, kurie kraštą išnaudojo. Jeigu ne Amerika, tai, Dan Kuraičio nuomone, šiandien Indijoje galėtų įsivyrauti bolševizmas, kurio teorijos laisvajam pasauliui yra nepriimtinos. Tada ir į Indiją laisvojo pasaulio žmogui nebūtų galima įkelti kojos, kaip šiandien negalima įkelti kojos į Lietuvą ar į kitą kokį kraštą už geležinės uždangos.

Baigdamas savo kalbą, Dan Kuraitis prisiminė tuos lietuvius, kurie šiandien Baltijos jūros pakrašty tęsia kovą už būvį. Jis prisiminė lietuvių tautos karžygius, knygnešius, senolius, kurie narsiai gynė kraštą nuo priešų, poetus ir rašytojus, kurie neleido numirti tautinei sąmonei, ir visus kitus, kurie "žūna kasdien, kovodami už Lietuvos laisvę". Jis prašė susirinkusius pusei minutės nulenkti galvas žuvusių pagerbimui. (s)

Tik "Naujienos" rašo tiesą—nešą laimę, mokslą šviesą

Iš Kęstučio Klubo pastogės

Apie pašalpas ir mokesčius

Sekant Kęstučio Klubo veiklą, kai kada pasitaiko girdėti nusiskundimų valdyba dėl pašalpos ar pomirtinės išmokėjimų. Pašalpos ir pomirtinės išmokama pagal klubo įstatus. Įstatai nusako, kada mokesčiai turi būti sumokėti; ir jei mokesčiai sumokėti, iš valdybos pusės jokių kliūčių nebūna.

Čia noriu pažymėti du dalyku, kuriuos nariai būtinai turi atlikti.

1. Reikia užsimokėti nario mokestį, nes jei narys neužsimoka, trečio mėnesio susirinkime nustoja teisės gauti pašalpą ligoje ir mirus pomirtinę. Narys, neužsimokėjęs šešto mėnesio susirinkime, visai netenka nario teisių — išsibraukia. Toliau gyvenantieji gali užsimokėti per paštą (išperkant Money order). Reikia pasiųsti finansų sekretoriui Bruno Shotas arba gali užsimokėti per patikimą asmenį. Klubo valdybos adresai skelbiami "Naujienose". Klubo susirinkimas įvyks birželio 6 d., ir jeigu jūsų mokesčiai neužsimokėti, būtinai užsimokėkite.

2. Kad, nariui mirus, nebūtų sutrukdytas pomirtinis išmokėjimas patartina patikrinti jūsų aplikaciją. Jūs tą galite padaryti pas finansų sekretorių. Būna atsitikimų, kad pašalpgavys būna miręs anksčiau. Tada atsiranda norinčių gauti nario pomirtinę tokių, kuriam ar kuriems nėra pažymėta aplikacijoj. Tada susitrukdo išmokėjimas. O jei aplikacijoje būna tikras pašalpgavys, tada jokių sutrukdymų nebūna.

Klubo gegužinė

Gegužės 16 d. prie Kean Ave., ponios Bruzgulienės sode, įvyko Kęstučio Klubo pavasarinis parengimas — gegužinė. Oras pasitaikė labai geras, geresnio būtų "griekas" ir norėti. Sakyčiau, reikėtų padėkoti už tai dievui "Perkūnui".

Publikos turėta nemažai, bet galėjo būti ir daugiau. Teko susitikti svečių net iš tolimų vietovių, pavyzdžiui, p. K. G. Urnežį iš Californijos, Igną Miletį iš Floridos; būta ir daugiau. Iš čikagiečių buvo Antanas Ripkevičius, Universal bendrovės sekretorius, Antanas Valonis, Metropolitan banko iždininkas, ir nemaža kitų. Tačiau daugumą publikos sudarė, kaip Lietuvoje sakydavo, sermėgiai.

Šiam parengimui komisiją sudarė Julija Pocienė, B. Klemka ir M. Krasauskas.

Patarnautojai buvo Pranas Mickas, D. Jakavičienė, M. Langienė, O. Sholtemanienė, Julija Pocienė, S. Švirmickas, J. Guzdas, P. Jakavičius, J. Simanavičius, B. Klemka, M. Krasauskas, B. Shotas.

Parengimas pavyko gerai. Klubas turėtų būti dėkingas parengimo komisijai ir patarnautojams.

J. Kondroška

Naujienų gegužinė

Pavasarinė "NAUJIENŲ" gegužinė įvyks šių metų birželio mėn. 20 dieną Liberty Grove parke, Willow Springs, Ill.

Parengimų Komisija visus nuoširdžiai kviečia ruoštis į šią dienraščio pavasarinę išvyką į gamtą.

"Ramovės" atstovų suvažiavimas

Chicagoje gegužės 30 d. "Hollywoodo" svetainėje įvyko Lietuvių Sąjungos "Ramovės" atstovų suvažiavimas. "Ramovės" sąjungai priklauso visų laipsnių lietuviai kariai. "Ramovės" pagrindinis uždavinys — aktyviai įsijungti į Lietuvos vadavimo darbą. Šią kryptimi ramovėnai ir veikia, bendradarbiaudami su kitais mūsų vadovaujančiais veiksniais.

Suvažiavimą atidarė gen. P. Plechavičius, Centro Valdybos pirmininkas. Suvažiavimą sveikino daugybė organizacijų ir paskirų asmenų. Jautriai ir nuoširdžiai sveikino: konsulas p. Daudžvardis, ALT pirmininkas p. L. Šimutis, Liet. Bendr. pirmininkas p. Gaučys, Savanorių S-gos pirmininkas p. Liepinaitis, Birutininkių vardu p. Oželienė, Šaulių Sąjungos — p. Saladžius. Amerikos lietuvių legiono vardu kapitono Jurgėlos sveikinimą perskaitė p. Alksninis. Ypatingai jautrų sveikinimą paskaitė Lietuvos karo invalidas Teodoras Papartis, užbaigdamas šiais: žodžiais: "Kai vyksite Lietuvon, tai ir mus paimkite". Telegramomis sveikino Skautų Sąjungos p. Gurėnas; viena sveikinimo telegrama buvo gauta iš Australijos.

Suvažiavimui pirmininkavo ir gabiai vedė p. Dabulevičius. Dalyvavo per 40 atstovų iš 13 skyrių. Suvažiavimą atidžiai sekė per 50 asmenų svečių, daugiausia nepriklausomybės kovų dalyvių, partizanų ir karo invalidų.

Iš pranešimų bene įdomiausias buvo plk. A. Reklaičio referatas apie tautinių dalinių organizavimo galimybes. Gyvas diskusijas sukėlė sąjungos organizaciniai reikalai, veiklos suaktyvinimas bei gairių ateičiai nustatymas.

Iš skyrių padarytų pranešimų paaiškėjo, kad sąjunga turi karinių studijų grupes arba poskyrius. Juose nagrinėjama: Lietuvos karo istorija; Nepriklausomybės karo, kovos su Lietuvos priešais; karinė Lietuvos okupacija 1940 m.; partizaninės kovos Lietuvoje ir svetimų kariuomenių veiksmai Lietuvoje. Be istorinių studijų, nagrinėjama dar technikinė pažanga, pasireiškusi per paskutinį karą, taipgi atominio bei bakterinio karo galimybės. Sąjunga savo narių tarpe turi: karo gydytojų, karo inžinierių ir chemikų, gerų specialistų. Darbą sunkina sąlygos, kad sąjungos nariai, ypač specialistai, yra plačiai išsisklaidę po visą Ameriką. Nusiskundžiama laiko stoka ir kad anglų kalba dar nevisiems sąjungos nariams prieinama. Šių studijų tikslas yra: pažinti priešo kariavimo metodus ir pagilinti žinias, remiantis paskutiniojo karo patyrimais.

Suvažiavimas priėmė daug svarbių nutarimų, perrinko Centro Valdybą, kurios būstinė ir ateityje pasiliks Chicagoje. Suvažiavimas baigėsi pobūviu tą pat dieną toje pat svetainėje.

K. A.

Skaitykite "N-nas"

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Brighton Park Moterų Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks birželio 3 d. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., 7:30 val. vak. Narės prašomos dalyvauti, nes yra daugelis svarbių reikalų aptarti.

—N. Wilcop, nut. rašt.

SLA 134 moterų kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 3 d., Hollywood Annex svetainėje, 2421 W. 43rd St. Pradžia 7:30 val. vak. Visos narės kviečiamos atsilankyti, nes yra labai svarbių reikalų. Taipgi prašau nepamiršti mokesčius užsimokėti.

—K. Katkevičienė, fin. sekr.

Morning Star Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 3 d., 8 val. vak., 3600 W. North Ave., Chicago. Nariai malonėkit būti laiku ir susimokėti duokles. Žinokit, kad liepos mėnesį susirinkimo nebus. Klubo išvažiavimas į Jefferson miškus rugpiūčio 1 d., neužmirškite!

—A. Walskis, sekr.

FOR A PLEASANT EVENING EAT AT
MOY'S
CHINESE RESTAURANT & VILLAGE
Chinese and American Food Served
CHOP SUEY TO TAKE OUT
2447 W. 63rd Street
GRovehill 6-1669

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

MORGIČIŲ PASKOLOS
UŽ ŽEMESNIUS NUOŠIMČIUS
Karo veteranams - G. I. - paskolos už 4½%
Stipriausioji taupymo įstaiga
Turtas — $44,000,000.00
Atsargos Fondas — $3,500,000.00
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management · Mortgage Loans · Notary Public · Investment Counselors · Name of ARCHER CURRENCY EXCHANGE · Checks Cashed · Money Orders

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4189 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALFRED VASAITIS-VANCE
177 WOODSIDE ROAD, RIVERSIDE, ILLINOIS
Telefonai: RI 7-5345 ir OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

10-DAY FREE HOME TRIAL!

Enjoy Comfort Cooling TONIGHT!

Westinghouse

Model 16MA4 Mobilaire®

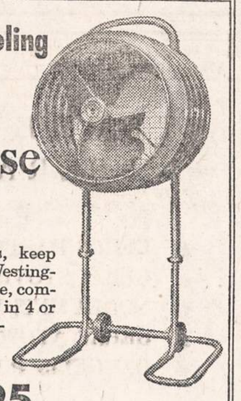

Sleep cool on warm nights, keep cool on hot days with Westinghouse Mobilaire! All-purpose, comfort-cooling fan changes air in 4 or 5 rooms every minute. Portable, no installation. Try it tonight.

Only $84.95

COOL A WHOLE ROOM with Powerful Westinghouse

Riviera 15

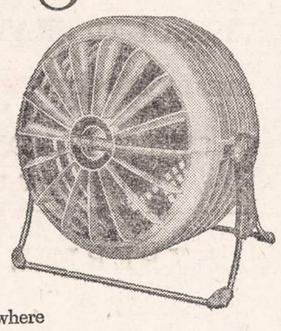

Beams cool air even to distant corners!

New, powerful motor and Air-Jet Vanes put an end to summer heat miseries—actually cool a whole room! Use it anywhere to get rid of hot, inside air or to pull in cool, fresh outdoor air.

$39.00

YOU CAN BE SURE... IF IT'S Westinghouse

4FN-4210

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Company

2876 W. CERMAK ROAD BISHOP 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovės

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSN.
4071 ARCHER AVENUE • CHICAGO 32, ILLINOIS

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. • CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET • CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE • CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT • CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8, ILLINOIS

IŠ VOKIETIJOS

Direktoriaus žodis abiturijentams

Didžiausias mūsų dėmesys šiandien į jus nukreiptas, mūsų išleidžiamieji abiturijentai, nes šios Gimnazijos svarbiausias uždavinys ir yra paruošti besimokantį čia jaunimą vadinamai abitūrai.

Deja, nedaug jūsų teišleidžiam: tik tris iš viso. Bet tai jums ir mums, pasiliekantiems, ypač mokytojams, juo svarbiau. Į didelį būrį nukreiptos akys mažiau tepamato. Jūs būsite mažas būrelis, jus visur ir visada matys daugelio akys, o ypatingai mūsų tautiečių, kurie tikėjos ir laukė iš jūsų gerų žmonių ir gerų Tautos sūnų. Dar labiau to tikėjos ir laukė jūsų mokytojai ir auklėtojai. Nepadejuokit, kad buvo jums griežti ir kieti moksle ir kasdieniniam gyvenime. Ne blogo norėdami taip darė, o tik gero ir gero ne vien tik jums, bet Tautai ir Tėvynei, kuri laukia ir lauks iš jūsų apčiuopiamų darbų.

Šitokią dieną įprasta būva pasakyti, kad išeinate į platų gyvenimą, kuriame jau patiems reikės susivokti, kaip elgtis ir gyventi. Bet tai jau perdėti būtų žodžiai. Jūs visi trys išeinate dar į kitą mokyklą — į universitetą. Ten, teisybė, jūs turėsite daugiau savarankumo, daugiau vadinamos laisvės. Bet ir pajusit, kad ta laisvė netokia jau miela. Ten drauge pajusit ir didesnes pareigas, gulinčias ant jūsų pečių ir širdies.

Daugelis sako, kad ten pasigendama kaip tik šios mokyklos, kur esančios buvusios maloniausios dienos. Kodėl taip, jūs netrukus patys pamatysit, jeigu jums teks pergyventi tokius jausmus. Tačiau viena aišku — kad prabėgęs gyvenimas niekam nebegrįžta. Ir šiandien tas teigimas jums gal turėtų būti labai svarbus. Praeitis daugeliui mums gali būti kaip gražus sapnas ar kaip šiurpus košmaras, kaikam pamokantis, kaikam tik širdį užduodantis. Tuo tarpu jums praeitis aiškiai tieg gali sverti, ką būsite išsinešę iš jos savo mokslui, savo išsilavinimui, kuris turės patarnauti jums būsimam jūsų gyvenime, o ypač netolimame, kada eisite paskutinį mokslo etapą — universitete.

Sakau — paskutinį. Gal nevisai ir taip. Ir pabaigę aukštąją mokyklą dar nebūsite išėję visų mokslų. Prieš akis dar bus kieta gyvenimo mokykla, kurioje pebeturėsite jau tokio vadovo, kaip iki tol — gimnazijoje ir universitete. Gal kiekviename žingsnyje patys save apspręsite.

O to mokslo, gal geriau pasakius, pažinimo — niekada nebus gana. Tas troškulys lydi žmogų per visus amžius nuo pat Adomo ir Ievos. Jūs visi trys, kaip mes žinome, turite pakankamai gabumų ir noro mokytis ir pažinti. Tikėsimės, tokie ir liksite. Iš visos širdies linkėsime jums ko geriausių pasisekimų visose mokslų ir gyvenimo srityse, kur tik jūsų širdis ir valia kilniais tikslais jus ves.

Norėčiau dar stabtelėti prie vieno žodžio — Tėvynės.

Kartais kas išsižada jos. Tikėsimės, kad jūs tos pagundos neturėsite. Žmogui būdinga turėti tėvynę, kaip ir namus, pastogę, po kuria prisiglaudžia savo galvą. Žmogus be tėvynės — amžinas našlaitis, arba jis būtų be sielos ir išrdies. Tiktai kas tada iš žmogaus?

Šiandien matom, koks chaosas pasidaręs didelėje dalyje žemės rutulio, kai įsigalėjo ten viena pasaulėžiūra, materiją pastačiusi aukščiau už dvasią arba dvasią visai paneigusi. Tautų ir valstybių jėgai nukrypus į kraštutinį materializmą, valdžiose atsistoja gaivalai be sielos ir širdies. Dėl to išandien daug tautų ir milijonai žmonių kenčia, daugelis netekę net savo tėviškės ir pastogės.

Tikėsimės, kad jūs, brangūs mūsų išleidžiamieji, pasiskirsite tokias pasaulėžiūras, kurios žmogų palieka Dievo žmogum, o ne paverčia robotu, ir pasirinksite tokį savo veiklos kelią, kuris veda tautas į darnų sugyvenimą, žmoniškumą ir laimę.

Tokį kelią pasirinkę, jūs jusite, kad ir Tėvynė jus nuolat šaukia, kad be gimtosios tėvų žemės, jūsų širdis negalės būti visai patenkinta. O jūs dar būsit ir skolingi Tėvynei per savo tautiečius, kurie iš sunkaus savo darbo išlaiko šią švietimo įstaigą.

Detroit, Mich.

Kultūrinė iškyla

Lietuvių Kultūros Klubas rengia įdomią kultūrinę iškylą į Cranbrook Mokslų Institutą — Meno Akademiją ir jos muziejų. Klubo nariai ir nenariai, kas tik mėgsta panašias kultūrines iškylas, renkasi birželio 6 d., sekmadienį, prie Mrs. Sims namų 2207 Okmann St. (tel. WE 3-6702), 11 val. priešpiet. Kam patogiau su savo automobiliais, renkasi prie A. Stokus namų, 19935 Marx St. — netoli Woodward — 7 mylios gatvių, tel. TW 1-4058.

Minėta Meno akademija yra už miesto gal 20 mylių — Cranbrook m. Važiuojant Woodward — toliau už zoologijos sodo.

Mokslų muziejus saugo daugybę mokslo (gamtos) eksponatų. Žmonių rasių, antropologijos. Įvairūs mineralai. Indėnų surinktos kolekcijos. Gi meno akademijos muziejuje matysime kūrinius iš gilios senovės laikų. Čia išstatytos kolekcijos iš Tolimųjų Rytų meno. Iš Europos: rusų ir Lietuvos kunigaikščių eksponatai patenkins mūsų žingeidumą. Amerikos meno lobynai irgi laukia mus apsilankant. Taigi Lietuvių Kultūros Klubas nori jums padėti visa tai pamatyti.

Kas norėtų pats nuvažiuoti, keliaukite taip: Cranbrook (iš Detroito į šiaurę) autobusu iki Birmingham, iš čia sėsti į užmiesčio autobusą arba taxi. Automobiliu važiuojama iki Lone Pine Rd. (Woodward). V. M.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

THE BENEDICTINE SISTERS of PERPETUAL ADORATION
have just lighted the flame of Eucharistic adoration in their 5th Sanctuary. Many other Bishops beg for foundations. For this glorious apostolate, many vocations are needed. No special training required. All talents useful. Age requirements 16 to 28.
For particulars, write to:
MOTHER PRIORESS GENERAL, BENEDICTINE CONVENT OF PERPETUAL ADORATION
Clyde, Missouri

PAINTING AND DECORATING
Outside and Inside
• PAINTING
• WALL WASHING
• PAPER CLEANING
All Work Guaranteed
Fully Insured
PERKINS
WEntworth 6-6869

NEW FEATURES— BETTER VALUE!

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

New improved performance features . . . new attractive styling make Rheem Automatic Water Heaters the finest you can buy. Yet prices are lower than ever.

PRESSURE-PROVED AT THE FACTORY . . . PERFORMANCE-PROVED IN USE!

Every Rheem Water Heater is filled with water and fully tested at a pressure twice as great as ever needed for normal use. And Rheem built-in quality has proved its reliability in thousands of homes across the country. Let us show you how a Rheem Water Heater can supply your hot water needs — trouble-free, economically. Call or come in now!

Wholesale - Retail

E. STEVENSON

6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, ketv. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštadieniais 10-12.
Ofiso: PR. 6-7900; Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų, išskyrus trečiad. ir sekmad.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA—
kaulų ir sąnarių ligos.
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Val.: kasdien 6-8 val. vak., šešt. 11-1 ir kitomis dienomis susitarus.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadieni 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadieni ir sekm.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: pirm., treč. 6:30-8:30, šešt. 1:30-4
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois.
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Nepritaria

6 Chicagos atomo mokslininkai, jų tarpe ir Dr. A. Rosenfeld, pareiškė nepasitenkinimą Dr. J. R. Oppenheimerio traktavimu. Jie nepatenkinti, kad speciali saugumo komisija Washingtone paskelbė, jog Oppenheimer esąs lojalus pilietis, bet kartu jam uždraudė prieiti prie atominių paslapčių. Girdi, toks elgesys esąs totalitarizmo apraiška, gero piliečio įžeidimas.

Džiaugsmas dėl diplomo baigėsi mirtimi

17 m. amžiaus St. Mel vidurinės mokyklos mokinys J. T. Fogarty su dviem kitais savo draugais nutarė atšvęsti savo mokyklos baigimą. Jie atsinešė keletą butelių vyno į viešbutį, 15 E. Ontario, kur jie pasiėmė kambarį ir gėrė bei triukšmavo. Po kurio laiko jie pradėjo siausti po viešbutį. Fogarty kitą rytą buvo rastas ant 4 aukšto gretimo viešbučio stogo. Manoma, kad jis bus išėjęs pro atsarginį išėjimą ant stogo ir mėginęs šokti ant gretimo namo stogo, kuris buvo vienu aukštu žemiau.

Jo du draugai aštuoniolikmečiai, taip pat iš Ciceros, paskui policijos buvo rasti jų namuose ir paimti į policijos nuovadą apklausinėjimui.

Išvalė gatves

Gegužės 31 d. miesto valdybos mašinos valė pagrindinai nešvarumus Town of Lake lietuvių kolonijos Wood, Hermitage, Paulina ir kitose gretimose gatvėse. Prieš tai buvo tose gatvėse iškliijuoti policijos įspėjimai, kad tą dieną valymui numatytose gatvėse nebūtų pastatytos auto mašinos. Kurie nebuvo stropūs policijos įspėjimui, tuos iš ryto atvažiavę policininkai įspėjo, kad mašinas savo pervežtų į kitas vietas. Nepaklaususių nebuvo.

Padarytas geras gatvių išvalymas, tik labai gaila, kad tai daroma tik vieną kartą per metus. (j).

14 m. kalėjimo mažamečiui

Septyniolikmetis Albert Grebas, nebylys, buvo nuteistas kalėti 14 metų už savo sesers 33 m. amžiaus, Mrs. M. Conopeotis, iš 6910 Harvard Ave., nužudymą praeitų metų lapkričio 21 d.

Liudijimai parodė, kad Grebas nudūrė savo seserį, taip pat nebylę, po to, kai jie kurį laiką gėrė pietinės miesto dalies smuklėje. Paskui Grebas pakeitė savo drabužius, nuvyko į Rockfordą, kur gyvena jo motina Margaret. Jis buvo suareštuotas, kai lipo iš autobuso.

Chicagoj nedaug bedarbių

Federal Reserve Bank of Chicago duomenys rodo, jog Chicagoj taip nejaučiamas nedarbas, kaip kituose trijuose didumo atžvilgiu miestuose. Kovo ir balandžio mėnesiais Chicagoje neturėjo darbo 4.9% dirbančiųjų. Tuo tarpu Detroite jų buvo 9%, Milwaukee 5.7%, Indianapoly 5.5%.

Chicagos srityje yra 2,600,000 dirbančiųjų.

Kai atsisuka vėjas...

Town of Lake lietuvių kolonija Chicagoje yra prie pat garsiųjų Chicagos skerdyklų, kur atsisukęs rytų ar šiaurės vakarų vėjas nemokamai "vaišina" skerdyklų "aromatu" šios kolonijos gyventojus. Tačiau ne visada toks vėjas pučia ir ne visada skerdyklų kvapas nemaloniai nuteikia gyvenančių nuotaikas. (j).

Pagerbė lietuvių kalbą

Įspūdingas pažymėjimų įteikimas anglų kalbos kursantams įvyko š. m. gegužės 28 d. Roosevelt College.

Kalbėjo Roosevelt College prez. prof. J. Sparling, kursų vedėjas prof. Arthur Hillman ir prof. Taft, kuris įdomiai priminė, jog lietuvių kalba yra viena iš seniausių pasaulyje.

Dalyvavo apie 60 kursantų, iš kurių nemažiau kaip pusė — lietuviai. Lektoriai buvo kukliai apdovanoti. Kursantų vardu, gražiai padėkojo p. Aldona Vadapalienė.

V. P.

Iš "Apšvietos" draugijos

Nors Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvietos" narių yra ir sunegalavusių, susirgusių, bet vis tiek draugija yra veikli, dirbą kultūrinį ar šalpos darbą.

Buvusi aktyvi apšvietiečių narė Magdalena Petravičienė bus jau metai laiko, kaip turi sulaužytas abi kojas ir važinėja ratukuose. Keletą kartų buvo ligoninėje, dabar gydosi namuose, 4034 Artesian Ave. Ligonės šeima ją labai gražiai prižiūri. Linkiu Magdalenai greitai pasveikti.

Antroji draugijos narė, Adelė Kolpek, taip pat buvo sunkiai susirgusi. Bet dabar jos sveikata kiek pagerėjo.

Yra ir daugiau sergančių narių. Man pačiai neteko dalyvauti praeitame susirinkime, nes irgi nesveikuoju.

Turiu priminti praeito bonco pobūvio komisijos darbštumą. Komisijos narės daug dirbo, prisidėjo savo aukomis, pačios pagamino dovanas staliukams, neimdamos atlyginimo; tuo būdu pasiliko gražaus pelno. Jos yra: Pearl Kulešienė, Ona Juozaitienė ir mūsų naujoji ir jaunoji Joana Želvienė, iš kurios apšvietietės turės gerą darbininkę.

Pirmininkė Stela Kaulakis labai gražiai rūpinasi draugijos gerove.

Vladui Brillingui atsišaukus iš Vokietijos sanatorijos, apšvietietės Velykų švenčių proga jam pasiuntė keletą dolerių sveikatai taisyti.

Ateinantis apšvietiečių parengimas įvyks J. Liepos sode birželio 5 d., šeštadienį, 2 val. popiet. Bus gera Adolfo Ramonio muzika, gerų užkandžių. Programą atliks Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos choras, vedamas Jono Burbos. Birželio 6 d. toje pačioje vietoje rengiama Suvalkiečių Draugijos gegužinė su gera programa ir gardžiomis vaišėmis. Svečiai kviečiami organizacijos paremti.

S. Puniškienė

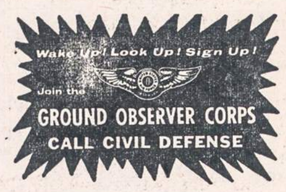

TRUMPAI

— **Grafikos paroda,** skirta spaudos atgavimo 50 metų sukakčiai atžymėti, atidaroma birželio 5 d. 5 val. p. p. spaudos parodos patalpose, Lietuvių Auditorijoje. Parodoje išstatomi P. Augiaus, A. Dargio, V. Kurausko, V. Petravičiaus, A. Vaičaičio, T. Valiaus, L. Vilimo ir k. grafikų darbai. Paroda veiks ligi birželio 20 d. kasdien nuo 5 val. p. p. ligi 10 v. v., o šeštadieniais ir sekmadieniais — nuo 10 val. v. ligi 10 val. v. Parodos lankytojai galės įsigyti ir minėtų grafikų darbų. Parodą organizuoja Chicagos Kultūros Taryba ir Lietuvių Dailės Institutas.

— **Tremtinys Jonas Šturas - Ignatavičius** šių metų gegužės mėnesį baigė Illinojaus technologijos instituto aukštesnįjį skyrių (Graduate School) ir įsigijo inžinieriaus magistro laipsnį (degree of master of science in mechanical engineering).

— **Minės birželio trėmimus.** Town of Lake Lietuvių Bendruomenės Apylinkės valdyba rengia Birželio trėmimų minėjimą birželio 20 d. Šv. Kryžiaus bažnyčios parapijos salėje. Bažnyčioje bus gedulingos mišios ir pamokslas, o salėje paskaita ir suvaidintas A. Lekečinsko dviejų paveikslų scenovaizdis "Raudonasis siaubas", kuriame pavaizduojama mūsų tautiečių trėmimai ir brolių partizanų kovos prieš šio amžiaus barbarus — bolševikus. (j).

— **Antano Nako** Fortepiono Muzikos Studijos mokinių metinis rečitalis įvyks š. m. birželio 6 d. (sekmadienį) 4 val. p. p. Lietuvių Auditorijoje. Programą atliks jaunieji pianistai,-ės, kurie paskambins lietuvių ir kitataučių kompozitorių kūrinius vienu ir dviem fortepionais. Studijos mokiniai uoliai ruošiasi šiam koncertui. Studijoje atkreiptas dėmesys į grupinį mokinių skambinimą, sugebėjimą akomponuoti solistams ir dalyvavimą orkestre. Kviečiami visi dalyvauti.

— **Juozas Būga** praeitą sekmadienį aplankė Chicagoj spaudos parodą. Jį atvežė A. Dundulis. Čia J. Būga turėjo progos iš žemaičių užrašyti senovinių papročių.

—**C. J. Milton,** savininkas Milton Roofing and Sliding Co., 2033 W. Addison, čia gimęs lietuvis, gerai kalba lietuviškai. Jis domisi lietuviškais dalykais ir aplankė lietuvių spaudos parodą Liet. Auditorijoje.

— **Simano Daukanto** "Būdas senovės lietuvių kalnėnų ir žemaičių" ruošiamasi išleisti spaudos atgavimo 50 metų sukakties proga. Knyga, kuri turi 394 psl., leidžiama fotografiniu būdu, pakartojant 3 laidą, kuri buvo paruošta mūsų pirmojo tautinio istoriko 70 metų mirties sukakčiai paminėti. Ją redagavo J. Talmantas. Leidžia Vytautas Saulius Chicagoje, 812 W. 33rd St., ligi šiol išleidęs keletą grožinės literatūros knygų, pasižyminčių savo išorės dailumu. Knyga leidžiama prenumeratos keliu, kainosianti $3.00, o vėliau knygų rinkoje $4.50. (L.)

— **Ieva Paškevičienė,** rietaviškė, pereitą savaitę turėjo dvi sunkias operacijas, kurias sėkmingai padarė Dr. A. Maciūnas. Dabar gydosi namuose, 6816 So. Laflin.

— **Algirdas ir Romana Gruzdis,** 2656 West 69th St., šio mėnesio 4, 5 ir 6 dienomis rengia savo tavernos, vardu Club Romana, atidarymą (Grand opening). Tikisi susilaukti daug svečių.

Budriko radijo valanda

Pasiklausykite šį vakarą Budriko radijo programos iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val. Tikrai pasigėrėsite gražiomis lietuviškomis dainomis, kurias sudainuos žinomas tenoras Antanas Peškys. Jam akompanuos Budriko valandos studijos orkestras.

Šias programas leidžia Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir auksinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 So. Halsted St.

O. P.

Krakiškių Klubas

Krakiškių Draugiško Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 6 d., 2 val. po pietų, Vainuto svetainėje, 4256 S. Maplewood. Visi nariai prašomi būti laiku, posėdis bus svarbus. Be kitko, turėsime išrinkti darbininkus gegužinei, kuri įvyks birželio 27 d. Ryan Wood miške, prie 87 ir S. Western Ave.

Gegužinė prasidės 1 val. popiet. Visi krakiškiai ir nenariai prašomi atvykti į tą mūsų tradicinį išvažiavimą.

Korespondentas

Dainininkės
KUBILIENĖS
Radio Programa
Iš Stoties WOPA, 1490 kil.
SEKMADIENĮ 10 val. ryto
Visais reikalais prašom kreiptis į programos vedėją adresu:
Ona B. Kubilius
158 EAST ONTARIO ST.
CHICAGO 11, ILL.
Telef.: MO 4-2000

TIKRA kaip pinigai
kad pasidvigubina
per 20 metų*
* kada daromas sudėtinis 4% metinis pelnas

Seagram's 7 Crown dvigubina geros degtinės jums malonumą į keletą sekundžių. Investuokit į butelį Seagram's 7 Crown, Amerikos mėgiamosios degtinės. Kiekvienas gėrimas tikrai grąžins jums 100% pasitenkinimą!

Tark Seagram's ir būsi UŽTIKRINTAS

Seagram-Distillers Corporation, New York City. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

$400 NUOMOS Į MĖNESĮ
8 butų kampinis mūro namas. Centralinis šildymas su stokeriu. Nauji aluminijaus langai ir naujas stogas. Arti parko. 56th ir May. $33,500.
Marquette Parke idealioj vietoj 2 butų po 5 kamb mūrinis namas. Priedo—gretimas kampinis sklypas. Savininkas duoda morgičių.
Apinaujis 2 aukštų Georgian tipo mūrinis šviesus 6 kamb. namas su automatiniu šildymu. Gražus ir patrauklus iš lauko ir viduje. Yra garažas. Talman prie 59th St. Pamatymas nieko nekainuoja—tik paskambinkit man!

P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 W. 63rd St. Tel. HE 4-4300
Buto tel.: AB 4-9611

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PRospect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-5699 (vak.)

PELNINGAS NAMAS
19 kambarių su baldais. 63rd ir S. Halsted apylinkėje. Geras susisiekimas. Pajamų $600 per mėnesį. Savininkas išeina į pensiją.
6414 SO. LOWE AVE.
Jasaitis, 1 aukštas.

PIETINĖJE DALYJE
5365 W. Kimball Place
(89-tas Place)
6 kambarių erdvus 3 metų senumo namas. Čerpių virtuvė, maudynės. Po visu namu beismontas. Gazo šiluma, aluminijaus žieminiai langai ir sieteliai; 50x132 pėdų lotas. Baldai priskaitomi. Įmokėti $2,500. Šaukite:
Walter, CEdarcrest 3-0800

CICERO SPECIALUS INVESTMENTAS, pertaisytas 3-3-4-2 kamb. mūrinis namas, karštu vandeniu gazu šildomas, 2 karų garažas; 50 pėdų lotas. Pajamų $250 mėnesiui plus 2 kamb. Kaina $25,900. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162 arba LAwndale 1-7038

$2,500 ĮMOKĖTI, NAUJAS 4 KAMB. BUNGALOW. Westmont. Alyva šildomas, lotas 65x187; 3 blokai nuo geležinkelio. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162 arba LAwndale 1-7038

SAVININKAS parduoda 6 kambarių mūrinį bungalow, 1½ metų senumo, netoli 55-tos ir Lawndale. Parodomas tik pagal susitarimą. Šaukite:
REliance 5-1989

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TURRET LATHE
OPERATORIAI

- GEROS DARBO SĄLYGOS
- GERAI STOVINTI KOMPANIJA
- NUOLATINIS DARBAS
- GERAS ATLYGINIMAS
- DAUGELIS PRIEDŲ

Siųskite pavardę, adresą ir telefoną šiuo adresu:

NAUJIENOS
Box 4516 — 1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

CANDY COOKS
AND
MOGUL OPERATORS NEEDED
STEADY EMPLOYMENT — GOOD WAGES
CHASE CANDY COMPANY
3301 W. FRANKLIN BLVD.

EXPERIENCED MEN
SAUSAGE BENCH WORKERS
LINKERS, E T C.
Good Working Conditions
Steady Work
Apply in Person
3351-59 South Halsted Street

Dirbk netoli namų. Taupyk kelionės laiką ir mokestį. Mums reikalingi
ARC WELDERS (Lydintojai)
mokantieji ir galintieji patys statyti,
Hand Truckers ir pagelbininkai.
Ligoninė. Gyvybės apdrauda.
Daug kitokių lengvatų.
Kreipkitės į:
"Personnel Department"
LINK - BELT CO.
2410 W. 18th Street

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

LEMONT'E
tik $2,500 įmokėti.
Parduodama 5 akrų farma už numažintą kainą. 4 kambarių naujas namas su visais patogumais. Garažas ir vištininkas. Randasi ant 135-tos gatvės, 3 blokai nuo Archer Ave., 4-A į vakarus. Atidara apžiūrėjimui kasdien iki 7 valandos vakare.
Turi būti greitai parduota.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA krautuvė (Meat Market and Grocery), yra 5 ir 6 kambarių moderniški butai. Šaukite:
LAfayette 3-7155

PARDUODAMA grosernė ir mėsos krautuvė su gyvenimui kambariais, Bridgeporto apylinkėje. Gerai veikiantis biznis, modernūs įrengimai. Daug prekių. Šaukit YArds 7-6009.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMI 6 dideli kambariai, garu apšildomi, karštas vanduo. 57th ir Green St. Telefonuokite bet kada ENglewood 4-4598. Pageidaujama suaugusiųjų. Laisvas butas nuo 15 birželio.

VYRAMS 3 atskiri moderniški mebliuoti kambariai, visi patogumai, pilna laisvė; garažas automobiliams.
5718 So. Laflin. WAlbrook 5-5528

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
GRovehill 6-4177

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Are you looking for an interesting job with a secure future?
Well established neighborhood firm has attractive vacancy for personable young lady as

TYPIST
General Office
Pleasant associates
Congenial surroundings
Good opportunity for advancement.
Typing essential.
Will train beginner.
Many company benefits including excellent hospitalization plan.
SOO TERMINAL WAREHOUSE
Division of Beatrice Food Co.
519 W. Roosevelt Road
Phone: Mr. Kaftan CAnal 6-5740

GIRLS—GIRLS
18 to 22
Must be attractive.
7:00 P. M. to midnite.
DEVON ARCHERY
6301 N. Lincoln Ave.
JU 8-9301
Ask for Mike Davis

MERGINA, 18 — 26 metų, keliauti Amerikoje—į Havajus, Alaską, Pietų Ameriką, kaip leidėjo atstovė. Tvarkinga, geros išvaizdos. Tuojau turės keliauti. $250 į mėnesį pradžioje. Kelionė apmokama. Mr. Golisch, 1244 N. Dearborn, 10 a. m.—1 p. m.; 7--9 p. m. Netelefonuokite.

POWER MAŠINU OPERATORKU
Patyrusių prie "Plastics arba Taffetas". Paskatinantis atlyginimas. Apmokama hispitalizacija. Pastovus darbas.
STYLETONE, INC.
1411 So. Michigan — 6-tas aukštas.

MOTERS lengvam darbui namuose, prie mokyklos amžiaus vaikų. Geri namai ir atlyginimas. Šaukite:
COmmodore 4-5548

Jei turi parduoti ūkį — į "Naujienas" tuoj užsuki. O jei laiko neturėsi — Telefonu pakalbėsi.